C277 – OND29

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

3 juli 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de vooruitzichten wat het Tijdelijk Secundair Onderwijs aan Huis betreft, in het kader van de beleidsintentie om een actieplan buitengewoon onderwijs te ontwikkelen

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de samenwerking tussen school en bibliotheek

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over een aantal specifieke problemen van studenten die een hogere opleiding volgen via de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap

Vraag om uitleg van mevrouw Niki De Gryze tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het inschrijvingsgeld voor tweedekansonderwjs

Vraag om uitleg van de heer Mark Van der Poorten tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de haalbaarheid van de eindterm zwemmen bij gebrek aan infrastructuur

C277 – Omslag 2

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de mogelijkheid om gediplomeerde leraars 'tekenen' of 'plastische opvoeding' te benoemen in de hogescholen

Vraag om uitleg van de heer André Van Nieuwkerke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de eventuele stopzetting van de opleiding 'verzorgende' in het buitengewoon onderwijs

Vraag om uitleg van de heer André Van Nieuwkerke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de voorwaarden tot een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in het basisonderwijs en de nadelen hiervan voor vrouwen

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de evaluatie van de Basiseducatie en over de rol van de Centra voor Basiseducatie wat het inburgeringsbeleid betreft

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de stand van zaken inzake het aanbod Nederlands Tweede Taal

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de stand van zaken van de zorgkundigen

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Donderdag 3 juli 2003

VOORZITTER : De heer Gilbert Vanleenhove

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.18 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de vooruitzichten wat het Tijdelijk Secundair Onderwijs aan Huis betreft, in het kader van de beleidsintentie om een actieplan buitengewoon onderwijs te ontwikkelen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de vooruitzichten wat het Tijdelijk Secundair Onderwijs aan Huis betreft, in het kader van de beleidsintentie om een actieplan buitengewoon onderwijs te ontwikkelen.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, we hebben de laden geleegd en nog wat brieven en vragen gevonden die onbeantwoord zijn gebleven. Graag leg ik u vandaag enkele van die vragen voor. Eén daarvan heeft betrekking op de vooruitzichten voor het Tijdelijk Secundair Onderwijs aan Huis in het kader van het actieplan buitengewoon onderwijs.

Dit thema is in diverse nota's en brieven aan bod gekomen, bijvoorbeeld in de beleidsnota Onderwijs en Vorming 2000-2004 waarin inderdaad grote verwachtingen werden gewekt met betrekking tot het onderwijs aan zieke kinderen. Daar zijn ook kinderen bij die langdurig ziek zijn en thuis worden verzorgd en begeleid. Mevrouw de minister, u hebt daar terecht uitdrukkelijk over gezegd dat ook zij recht hebben op onderwijs.

In uw beleidsbrief Onderwijs en Vorming 2001-2003 verwijst u naar het Tijdelijk Onderwijs aan Huis in het basisonderwijs. U ziet dat als een van de mogelijke kanalen in het onderwijsaanbod voor zieke kinderen die thuis verblijven. Er is echter nauwelijks sprake van een nochtans levensnoodzakelijke oplossing voor zieke kinderen uit het secundair onderwijs die thuis verblijven. In de discussietekst Maatwerk in samenspraak van januari 2002, raakt u even het ontbreken van het Tijdelijk Onderwijs aan Huis in het secundair onderwijs aan, maar op een concrete actie om dat te verhelpen, is het nog steeds wachten.

Een en ander is ook ter sprake gekomen tijdens de hoorzitting in het Vlaams Parlement, maar tot welke acties dat leidt, blijft vooralsnog onduidelijk. Daarom wil ik u de volgende vragen stellen.

Op welke manier krijgen het buitengewoon onderwijs en het onderwijs aan zieke kinderen een plaats in de hertekening van het onderwijslandschap van het basisonderwijs en het secundair onderwijs ? Komen er dit jaar, zoals u eigenlijk hebt aangekondigd, nog hoorzittingen in het Vlaams Parlement over de discussietekst Maatwerk in samenspraak ? Wanneer wordt er werk gemaakt van een visietekst of een actieplan buitengewoon onderwijs of van het derde deel van de gelijke onderwijskansen ?

Bent u het ermee eens dat er een actieplan moet komen met grote aandacht voor zieke kinderen uit het secundair onderwijs die thuis worden verzorgd en begeleid en zich eigenlijk buiten het reguliere onderwijssysteem bevinden ? Bent u er, samen met mij, van overtuigd dat er ook, en eventueel nog voor de afwerking van dit actieplan, een aanbod van Tijdelijk Secundair Onderwijs aan Huis moet worden gecreëerd ?

Secundaire scholen hebben geen enkele wettelijke verplichting tot ondersteuning van langdurig zieke kinderen. Vindt u zo'n Tijdelijk Secundair Onderwijs aan Huis dan niet levensnoodzakelijk voor een volwaardige studiebegeleiding voor kinderen die

Martens

omwille van speciale zorgbehoeften langdurig afwezig blijven ? Is er eventueel voorzien in nog andere initiatieven om het recht op onderwijs te verzekeren voor kinderen die langdurig ziek zijn en thuis worden verzorgd en begeleid ?

Mevrouw de minister, het gaat niet om een grote groep, maar Sodom en Gomorra wilde men ook redden omwille van die ene goede. Zo blijft het ook omwille van dat kleine aantal de moeite om er aandacht aan te besteden. Ik kijk met belangstelling uit naar uw antwoord.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, bij een eerdere gelegenheid heb ik omtrent de problematiek van het onderwijs aan zieke leerlingen van het secundair onderwijs een situatieschets gegeven, en heb ik mijn beleidsintenties meegedeeld. Ik kom er echter graag nog eens op terug.

Er is gevraagd naar de plaats van het onderwijs aan zieke kinderen in de context van de hertekening van het onderwijslandschap basisonderwijs. Deze hertekening heeft op zich niets gewijzigd aan de reglementering voor het tijdelijk onderwijs aan huis TOAH. Wel kan het zijn dat door de grotere organisatorische gehelen, die de scholengemeenschappen zijn, het voor een individuele school gemakkelijker wordt om TOAH te organiseren.

De discussie over het onderwijslandschap van het secundair onderwijs is veel minder ver gevorderd. Daarom wil ik het in mijn antwoord specifiek hebben over de onderwijssituatie van langdurig of chronisch zieke jongeren in het secundair onderwijs, inderdaad een probleem met velerlei aspecten.

Vast staat dat een langere afwezigheid van de school als gevolg van ziekte, in de meeste gevallen leidt tot een leerachterstand die vaak slechts heel moeizaam ongedaan kan worden gemaakt. Bovendien kost het zittenblijven de Vlaamse overheid jaarlijks vele tientallen miljoenen. Tijdens deze regeerperiode is een verdere stap gezet in de realisatie van het recht op onderwijs voor alle leerlingen. In het verleden bleven bijvoorbeeld jongeren die voor middellange of lange duur in psychiatrische instellingen waren opgenomen, in de meeste gevallen verstoken van onderwijs. Sinds dit schooljaar krijgen deze instellingen een subsidiëring om onderwijs te organiseren ten behoeve van hun leerplichtige patiënten.

Het gaat hier om meer dan zevenhonderd leerlingen, waarvan mag worden aangenomen dat de onderwijsachterstand die ze gewoonlijk als gevolg van een langere afwezigheid van school oplopen, in de toekomst heel wat minder zal zijn. De onderwijsinspectie zal de resultaten van dit eerste jaar evalueren.

Ter voorbereiding van het derde deel van gelijke kansen, was de discussie over de nota Maatwerk in samenspraak zeker relevant. Uit het debat is echter gebleken dat de meningen over een toekomstige aanpak zeer verdeeld zijn. Sommigen zijn hevige pleitbezorgers van inclusie, anderen zien er een bedreiging in van het welbevinden en willen de bestaande toestand behouden.

Het is duidelijk dat in de tijd die ons in deze regeerperiode nog rest, geen decretaal initiatief meer kan worden genomen. De Vlaamse administratie zal ter voorbereiding van de volgende regeerperiode een inhoudelijke bijdrage leveren. Het inclusiethema zal daarbij een van de aandachtspunten zijn.

Omdat langdurig zieke kinderen deel uitmaken van de groep kinderen met speciale onderwijsbehoeften, zullen ze als doelgroep ook moeten worden ingecalculeerd in een inclusief beleid. De vraag is op welke wijze dit het best kan gebeuren en binnen welke timing. Het tijdelijk onderwijs aan huis voor langdurig zieke jongeren is in elk geval eenvoudiger te realiseren op het niveau van het basisonderwijs, waar een heel andere verhouding bestaat tussen de klastitularis en de leerlingengroep dan in het secundair onderwijs, en er een veel homogener pakket van leerstof is.

Waar in het lager onderwijs één leraar van 's morgens tot 's avonds met dezelfde beperkte leerlingengroep bezig is, is de situatie in het secundair onderwijs heel wat complexer. Daar zijn er wisselende vakleerkrachten, waarvan sommigen per week soms aan honderden verschillende jongeren les geven, en bepaalde leerlingen maar een lesuur per week zien. Vaak is ook de afstand tot de school groter dan in het basisonderwijs. Dat is de problematiek van de verplaatsingen en daarmee verbonden vergoedingen. Verder is het geven van de praktische vakken in het technisch onderwijs en het beroepsonderwijs in elk geval infrastructuurgebonden, en dus thuis eveneens moeilijk organiseerbaar.

Uit de ervaringen van het basisonderwijs is bovendien gebleken dat de efficiëntie van wekelijks twee

Vanderpoorten

tot vier uur les aan huis eigenlijk gering is. De vraag naar nog meer uren verzwaart echter niet alleen de organisatorische problemen, ook het budgettaire aspect krijgt er een grotere omvang door. We zien wel dat vele scholen spontaan initiatieven nemen om hun zieke leerlingen thuis de lessen en huistaken te laten bezorgen, bijvoorbeeld door medeleerlingen of soms door leerkrachten. Dit gebeurt echter veelal op basis van toevallige factoren.

Vanzelfsprekend deel ik volledig uw mening dat dit een belangrijke doelgroep is die alle aandacht verdient. Als de overheid daar echter in wil investeren, dan moet ook een zekere effectiviteit van het TOAH op secundair niveau gegarandeerd zijn. Het knelpunt blijft hoe men onderwijs aan huis op secundair niveau, op basis van enkele lesuren per week, efficiënt kan organiseren. Mijn diensten onderzoeken deze problematiek verder.

De moderne informaticatechnologie biedt misschien een verrassende en heel andere oplossing dan de fysieke verplaatsingen van leerkrachten naar leerlingen thuis, met alle problemen van dien. Hiermee zouden de scholen toch nog op een efficiënte en relatief weinig omslachtige wijze regelmatig voeling kunnen blijven hebben met de zieke leerling, opdrachten kunnen geven, vragen kunnen beantwoorden en toetsen kunnen doorsturen. Ook berichtjes over de dagdagelijkse gebeurtenissen op school of van klasgenoten kunnen voor de leerling een belangrijk signaal zijn dat hij of zij er nog bij hoort.

Zo'n project loopt momenteel in de stad Antwerpen. Als blijkt dat hiermee op een adequate wijze wordt tegemoetgekomen aan de problematiek van de thuisblijvende zieke leerling, dan kan een implementatie van deze methodiek voor heel het Vlaams secundair onderwijs wellicht worden overwogen.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. We zijn allemaal uniek, maar voor de groep leerlingen waarover we hier spreken, zijn de omstandigheden alles behalve gunstig. We mogen echter niet wachten tot er een allesomvattend kader is uitgewerkt om in te spelen op deze problematiek.

Er wordt reeds een en ander gedaan op het terrein. In Antwerpen loopt er een initiatief van ex-schepen Lindekens, dat mij vrij interessant lijkt. Er zijn wellicht ook andere mogelijkheden.

Ik hoop dat u de kwestie snel aanpakt en op een passende manier inspeelt op de noden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de samenwerking tussen school en bibliotheek

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de samenwerking tussen school en bibliotheek.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, we hebben meer dan ooit nood aan open leefscholen, die een weerspiegeling zijn van de samenleving. Mijn generatie heeft de tamelijk gesloten wereld van de internaten nog echt gekend. Ik heb geen frustraties overgehouden aan mijn internaatperiode, in tegenstelling tot anderen. Ik ben blij dat ik op internaat heb gezeten.

In die tijd was de school een soort leerfabriek, een weerspiegeling van de industriële samenleving, waarin leerlingen werden klaargestoomd voor de arbeidsmarkt. Ik ben ervan overtuigd dat het pedagogische aspect vandaag opnieuw meer aan bod moet komen. Er moet meer aandacht worden besteed aan de totale vorming van de persoon. De kennis en de technische vaardigheden hebben geen absoluut karakter meer.

Een leefschool impliceert een groot bondgenootschap. De school mag zich niet terugtrekken achter muren en hagen. Het verhaal van de poort die 's morgen sluit en pas 's avonds opnieuw opengaat, is voorbij. Een school moet partners zoeken in de samenleving. Die partners kan ze onder andere vinden in de culturele sector en de bedrijfswereld. Een bibliotheek kan dus ook een partner zijn.

De Cultuurcel van het departement Onderwijs heeft samen met het VCOB ongeveer een maand geleden een studiedag georganiseerd. Daar werd op een boeiende manier nagedacht vanuit een aantal uitgangspunten. Een van die uitgangspunten was de vaststelling dat de samenwerking tussen een school en een bibliotheek vaak afhankelijk is van

Martens

budgetten en personen. Er is dus een absolute nood aan het wegwerken van enkele structurele knelpunten, zoals een gebrek aan kennis, het ontbreken van uitwisseling en het gebrek aan praktische vorming, opleiding en nascholing.

Op de studiedag hebt u gezegd dat u aandacht wenst te besteden aan de samenwerking tussen de scholen en de bibliotheken. Vroeger was ik zelf bevoegd voor de bibliotheken en toen heb ik er altijd voor gepleit dat bibliotheken zouden openstaan voor partners. De openheid en het engagement moeten van beide kanten komen.

Mevrouw de minister, welke concrete initiatieven hebt u gepland om de onderlinge bekendheid en vertrouwdheid te verbeteren ? Hoe zult u de bibliotheken ondersteunen om een belangrijke rol te spelen in het educatieve proces ? Daarbij moet u rekening houden met het feit dat een bibliotheek vandaag veel meer is dan een bewaarplaats voor boeken en cd's. Een bibliotheek is tegenwoordig ook een plaats waar mensen toegang hebben tot de informatiesnelweg. Het interactieve aspect wordt steeds belangrijker.

Welke concrete initiatieven hebt u gepland om scholen nog meer te stimuleren om bibliotheken te betrekken bij hun pedagogische opdracht ? Heeft de Vlaamse Gemeenschap nu reeds mogelijkheden om de samenwerking tussen school en bibliotheek te ondersteunen ? Hoe denkt u te kunnen inspelen op de vraag naar permanente vorming, begeleiding en nascholing in functie van een betere samenwerking ?

Hoe zal de website over school en bibliotheek evolueren ? Welke doelstellingen zal die website hebben ? Wanneer zal de website operationeel zijn ?

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik ben het grotendeels eens met wat de heer Martens zegt, maar ik wil er nog een element aan toevoegen. Hij heeft het gehad over de samenwerking met de culturele sector en meer bepaald met de bibliotheken. We kunnen echter ook spreken over samenwerking met culturele centra en met de sportsector.

Het gaat hier om een kwestie waarbij de gemeenten een heel belangrijke coördinerende rol hadden kunnen spelen. Misschien kunnen ze in de toekomst die rol van regisseur toch nog spelen.

Vandaag komt de vraag tot samenwerking met bepaalde deelsectoren vanuit de onderwijssector. Misschien moeten we de zaken eens omdraaien. De gemeenten en hun diverse geledingen zouden zich immers als vragende partij tot de onderwijssector kunnen richten. Er is alleszins een prachtige rol voor de gemeenten weggelegd.

De voorzitter : De heer Demeulenaere heeft het woord.

De heer Julien Demeulenaere : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik weet niet hoe de situatie in het vrij onderwijs is, maar in het gemeenschapsonderwijs gebeurt het regelmatig dat leerlingen samen met de leerkracht Nederlands de stap zetten naar bibliotheken en mediatheken. Vaak controleert die leerkracht achteraf of de leerlingen de bibliotheek nog hebben bezocht. Bepaalde gemeenten spelen daarbij ten volle een actieve rol en kunnen een voorbeeld zijn voor andere gemeenten. Alles hangt natuurlijk af van de inzet van bepaalde leerkrachten.

De voorzitter : Mevrouw Van Nieuwenborgh heeft het woord.

Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh : In mijn stad, maar ik denk ook in bijna alle andere steden, worden bepaalde voor- of namiddagen in de bibliotheek gereserveerd voor schoolbezoeken. Dan wordt de werking van de bibliotheek volledig uitgelegd. Er moet echter een wisselwerking met de scholen zijn. We kunnen met andere woorden niet alle verantwoordelijkheid afschuiven op de bibliotheken of op de gemeenten. Heel veel hangt dus inderdaad af van de inzet van de leerkrachten.

Voor een verder doorgedreven samenwerking en om bijvoorbeeld te werken met systemen van bevoorrading van kleinere scholen in afgelegen gebieden, moet er rekening worden gehouden met het feit dat een stad of een gemeente slechts over beperkte middelen kan beschikken. De lokale overheid kan dus niet al het nodige doen zonder dat daar nieuwe middelen tegenover staan.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, de Canon Cultuurcel pleegt sinds september 2002 op regelmatige basis overleg met het VCOB. Beide organisaties gingen krachti-

Vanderpoorten

ge verbintenissen aan. Ze zullen werken aan de uitbouw van een gezamenlijke website. Jaarlijks zullen ze minstens één gezamenlijke studiedag over samenwerkingsmogelijkheden organiseren, met deelnemers uit het onderwijs en de bibliotheken. Ze zullen ook gezamenlijke acties rond lees- en literatuurbevordering op het getouw zetten. CANON zal zich hierbij richten tot de scholen. Het VCOB zal de ondersteuning van de bibliotheken voor haar rekening nemen.

Alle acties en initiatieven zullen aan de scholen worden bekendgemaakt in het onderwijstijdschrift 'Klasse voor leerkrachten', de website van CANON Cultuurcel en via 'Schooldirect'. Het VCOB neemt via haar website en de nieuwsbrieven de communicatie naar de openbare bibliotheken op zich.

Verder is op 11 maart 2003 een denktank opgericht met vertegenwoordigers van verschillende bibliotheken, het onderwijs en literaire organisaties om voor deze samenwerking een concreet actieplan en tijdspad op te stellen. Deze denktank vergadert tweemaandelijks, afwisselend bij het VCOB en CANON.

Welke concrete initiatieven plant u om scholen nog beter te stimuleren om de bibliotheek bij hun pedagogische opdracht als leefschool te betrekken ? Op 27 mei 2003 werd een eerste studiedag georganiseerd over de knelpunten en mogelijkheden van een structurele samenwerking tussen bibliotheek en onderwijs. In het voorjaar van 2004 plannen CANON en het VCOB opnieuw een studiedag waarbij vooral zal worden gefocust op concrete acties, projecten en samenwerkingsverbanden die in het kader van de samenwerking tussen bibliotheek en onderwijs al hebben plaatsgevonden. Uit de evaluaties van de eerste studiedag bleek dat er een grote vraag is naar dit soort voorbeelden. Alle voorbeelden zullen tevens op de website worden geplaatst.

Daarnaast wordt op de website in een luik voorzien met duidelijke tips hoe de bibliotheek als open leercentrum kan worden betrokken bij alle lessen in het basisonderwijs. Nadien zal een gelijkaardig instrumentarium voor het secundair onderwijs worden ontwikkeld. Gezien de beperkte middelen en grootte enerzijds en het uitgebreide takenpakket anderzijds van zowel het VCOB als CANON is zo'n fasering noodzakelijk als we de vooropgestelde kwaliteitsnormen willen halen.

Wel zal het departement Onderwijs vanaf september 2003 in de leesbevorderingsprojecten ook focussen op de samenwerking met de bibliotheek.

Biedt de Vlaamse Gemeenschap nu al mogelijkheden aan om de uitbouw van samenwerkingsinitiatieven tussen scholen en bibliotheken te ondersteunen ? Scholen kunnen via het DynaMo?-project altijd een eigen pedagogisch concept over een samenwerking met een openbare bibliotheek indienen. Elk voorjaar ontvangen alle 4.200 scholen in Vlaanderen de DynaMo?-brochure. Aan deze brochure is ook een website verbonden, en een databank op de CANON-website. Hierin presenteren een groot aantal organisaties en kunstenaars hun werking en aanbod voor scholen. DynaMo? biedt alle scholen inhoudelijke en financiële ondersteuning aan voor projecten binnen een werkveld die ze in samenwerking met professionele organisaties of kunstenaars zelf ontwikkelen. Die werkvelden zijn 'de bedrijvige school, de groene school, de democratische school en de gezonde en muzisch-creatieve school'. Het belangrijkste werkveld is de muzische school, gericht op kunst en cultuur. Dankzij de andere vier werkvelden wordt DynaMo? een breed maatschappelijk project. Scholen kunnen ook thematisch, over de velden heen werken, en bijvoorbeeld een artistieke interpretatie geven aan een democratisch thema.

Conform de grotere autonomie en de meer vraaggerichte organisatie van de scholen, sluiten de voorgestelde projecten steeds aan bij de school- en leefcultuur van de aanvrager. De nadruk ligt zodoende op de eigen initiatieven van de scholen, niet op het consumeren van de vele kant-en-klare projecten die op allerlei terreinen aangeboden worden. Een samenwerkingsproject met een openbare bibliotheek binnen zo'n maatschappelijk kader kan hiervan een schoolvoorbeeld zijn. Een deskundige jury die inzicht heeft in de verschillende werkvelden maakt elk jaar een selectie uit de ingezonden projectvoorstellen. Gemiddeld wordt ongeveer de helft van de aanvragen positief beoordeeld. Voor deze projecten keert CANON een subsidie uit. Het bedrag wordt bepaald op basis van een kostenraming die de scholen moeten voorleggen, maar kan maximaal 2000 euro bedragen. Er wordt steeds uitgegaan van het feit dat een school zelf ook investeert in het project dat ze wil uitvoeren.

Hoe denkt u te kunnen ingaan op de vraag naar permanente vorming, begeleiding en nascholing ? Naast een jaarlijkse studiedag voor bibliotheken en het onderwijs kan op termijn ook worden voorzien in vormingsdagen in samenwerking met een plaat-

Vanderpoorten

selijke openbare bibliotheek. Deze mogelijkheid is reeds in een van de denktankvergaderingen besproken. Zowel CANON als het VCOB zullen hiervoor in de nodige financiële middelen binnen hun begroting voorzien.

Hoe wordt de website verder ontwikkeld ? Het is de bedoeling leerkrachten te informeren over de bibliotheek en het bibliotheekgebruik, bibliotheken te informeren over het onderwijs en zijn structuren, leerkrachten ertoe aan te zetten om gestructureerd te werken over en met bibliotheken, onder meer aan de hand van praktijkvoorbeelden en modellen, en bibliotheken ertoe aan te zetten om structureel samen te werken met scholen aan de hand van praktijkvoorbeelden en modellen.

De inhoud van de website berust op drie pijlers. De eerste is informatie-uitwisseling, van onderwijs naar bibliotheek, en omgekeerd. Het luik 'van onderwijs naar bibliotheek' biedt inzicht in de eindtermen, de onderwijsdoelen, het pedagogisch project en de leerlijnen en dergelijke, maar vooral vanuit het perspectief van de samenwerking onderwijs-bibliotheek. De definities, begrippen en omschrijvingen, de betreffende eindtermen, de onderwijsdoelen en dergelijke worden telkens geconcretiseerd aan de hand van praktijkvoorbeelden. Hiervoor wordt samengewerkt met de DVO. Het luik 'van bibliotheek naar onderwijs' biedt inzicht in de basisopdracht van de openbare bibliotheken omtrent educatie, informatie, cultuur en sociale cohesie. Ook hierbij wordt in praktijkvoorbeelden voorzien.

De tweede pijler zijn modellen en methodes voor alle niveaus, in een eerste fase op het basisonderwijs gericht. Hoe kan worden samengewerkt tussen bibliotheek en school wordt duidelijk gemaakt aan de hand van een aantal modellen en methodes. Elk model bestaat uit een 'basis' en een 'uitbreiding', zodat het voor elke school en bibliotheek haalbaar wordt. Het aanbod van modellen en praktijkvoorbeelden wordt gestructureerd via de kwaliteit van het lezen. Het gaat om modellen en methodes die de kwaliteit van het lezen en de leescompetenties verhogen. Hiervoor wordt gestreefd naar een samenwerking met de leesbevorderende organisaties en met de Stichting Lezen.

Het aanbod van modellen en praktijkvoorbeelden wordt ook gestructureerd via de informatiegeletterdheid. Het gaat om modellen en methodes die het zoeken en vinden van informatie verbeteren en die de kennis over het aanbod en de mogelijkheden van de bibliotheek verhogen. Mogelijke aandachtspunten zijn de volgende. Hoe kan men een bibliotheekbezoek voorbereiden en begeleiden ? Hoe werkt een bibliotheek ? Wat vind ik in de bibliotheek ?

Bij beide trajecten wordt steeds vertrokken van de idee dat de aangereikte modellen en methodes moeten aansluiten bij de leefwereld en interesses van de doelgroep – de jongeren – en dat deze actief, enthousiasmerend en plezierig van aard moeten zijn. De trajecten moeten steeds focussen op het kritisch leren lezen, op het bevorderen van het leesplezier en op de persoonlijkheidsvorming.

Voor elk traject is in drie luiken voorzien : praktijkgerichte concrete modellen voor acties, modellen voor een strategische samenwerking en de verwijzing naar het schoolwerkplan of de leerlijnen. Wat dat laatste betreft, gaat het om een meerjarenstrategie. De vraag rijst dan hoe de bibliotheek voor zoveel mogelijk vakken ondersteunend kan werken. Daartoe wordt samengewerkt met de pedagogische begeleidingsdiensten van de verschillende onderwijsverstrekkers.

De derde pijler is het vormingsaanbod als laboratorium. Scholen en bibliotheken zijn op zoek naar vorming over de samenwerking tussen school en bibliotheek. Daarvoor wordt men doorverwezen. Op termijn kan hierin ook het eigen aanbod worden opgenomen. De eerste versie van de website zal medio oktober 2003 operationeel zijn. Tijdens het schooljaar 2003- 2004 zal deze website verder worden ontwikkeld, in samenwerking met de hierboven vermelde partners. Het is de bedoeling om de website in september 2004 volledig operationeel te maken. Tijdens dat schooljaar zal worden gefocust op de verdere ontwikkeling voor het secundair onderwijs.

In elk geval dank ik de heer Martens voor de gelegenheid die hij me heeft gegeven om dit onderwerp hier te bespreken. Ongetwijfeld is ook CANON blij dat de zaken hier eens op een rijtje zijn gezet.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Ook ik ben gelukkig met uw antwoord.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over een aantal specifieke problemen van studenten die een hogere opleiding volgen via de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over een aantal specifieke problemen van studenten die een hogere opleiding volgen via de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, ik heb al eerder aandacht voor dit probleem gevraagd, via een vraag om uitleg. In antwoord op die vraag heeft de minister toen verduidelijkt hoe men met individuele leerroutes werkt. De specifieke problemen van de leerlingen die hen ertoe bewegen om via de examencommissie een hogere opleiding te volgen zijn toen slechts zijdelings aan bod gekomen. Het gaat nochtans om reële problemen. Zo kunnen veel studenten vaak niet of helemaal niet aanwezig zijn als praktische oefeningen of stages zijn geagendeerd. Niet zelden kunnen ze moeilijk een beroep doen op de opleidings- en begeleidingsfaciliteiten die de hogescholen aanbieden.

Mevrouw de minister, hoe denk u dat stages en practica in de context van de opleidingen via de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap, zo kunnen worden georganiseerd dat personen die via levenslang leren worden aangespoord om nieuwe studies aan te vatten, daadwerkelijk die stages kunnen volgen waardoor de opleidingen nog aantrekkelijker worden ? Hoe kunnen we een betere communicatielijn verzorgen met studenten die een hogere opleiding volgen via de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap opdat ze beter op de hoogte zouden zijn van de richtlijnen die gelden voor de examens ? Ik denk bijvoorbeeld aan de te verwerken stof die tijdens de colleges is gedoceerd. Hoe kunnen de studenten beter op de hoogte worden gebracht van de organisatie van fundamentele onderdelen van de opleiding als practica en stages ? Valt het in die context niet te overwegen om via een website in een virtueel secretariaat of virtuele prikborden te voorzien ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik deel de bekommernis dat de examencommissies optimaal de mogelijkheid moeten bieden om een bepaalde vorm van levenslang leren gestalte te geven. Ik wens er wel op te wijzen dat deze studenten zich inschrijven voor deelname aan examens en niet voor het volgen van een opleiding. De voor de examens ingeschreven studenten kunnen niet genieten van de opleidingsfaciliteiten, maar ze moeten er wel over waken dat ze aan de voorwaarden voldoen om de examens succesvol af te leggen. Indien ze dit wensen, kunnen ze zich voor bepaalde opleidingsonderdelen wel inschrijven. De instelling voor hoger onderwijs waarbij een student zich inschrijft voor een examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap, kan faciliteiten of diensten verlenen aan de betrokken studenten, eventueel mits vergoeding. Het behoort evenwel tot de autonomie van de instellingen uit te maken hoe ze deze ondersteuning en begeleiding organiseren.

De examinandi die zich inschrijven bij de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap zijn onderworpen aan het examenreglement van de betrokken instelling. De informatieverstrekking aan de studenten over de organisatie van de examens via de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap, behoort uitsluitend tot de bevoegdheid van de instellingen. De instellingen moeten uitmaken hoe ze hun communicatie betreffende de organisatie van de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap aan de ingeschreven studenten regelen.

Zoals ik hier reeds eerder antwoordde, worden conform artikel 122, paragraaf 1 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen de examencommissies van de Vlaamse Gemeenschap opgeheven met ingang van het academiejaar 2004-2005. De problematiek van de ondersteuning van studenten die zich enkel inschrijven voor het afleggen van examens, wordt echter in de voorstellen voor toekomstige regeling van de flexibilisering van de studietrajecten opgevangen door het examencontract. In dit examencontract zouden specifieke voorwaarden worden opgenomen over de mate waarin een student die alleen voor de examens is ingeschreven, al dan niet gebruik mag maken van onderwijsondersteunende faciliteiten, al dan niet mag deelnemen aan onderwijsactiviteiten, enzovoort.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, u verwijst naar de verantwoordelijkheid van de instelling. Voor studenten die via de examencommissie een diploma willen halen of die avondonderwijs

Martens

willen volgen, profileren hogescholen en universiteiten zich dikwijls als zeer klantvriendelijk. De praktijk is helaas veelal anders. De studenten worden eerst gelokt, maar daarna wordt er slordig met hen omgesprongen. We verwachten van hogescholen en universiteiten dat ze partners van de studenten zijn. Het behoort dan ook tot hun maatschappelijke verantwoordelijkheid om dat op een goede manier te doen. De autonomie heeft geen absoluut karakter. Mevrouw de minister, ik dring er bij u op aan dat u dit tijdens gesprekken duidelijk maakt. Gemotiveerde mensen zijn hiervan het slachtoffer.

Minister Marleen Vanderpoorten : In de discussie over het flexibiliseringdecreet zullen we daarover verder van gedachten moeten wisselen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Niki De Gryze tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het inschrijvingsgeld voor tweedekansonderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw De Gryze tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het inschrijvingsgeld voor tweedekansonderwijs.

Mevrouw De Gryze heeft het woord.

Mevrouw Niki De Gryze : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, het tweedekansonderwijs is een mooi project dat voor iedereen toegankelijk zou moeten zijn en voor iedereen financieel haalbaar. Uit de folder van het onderwijs stad Gent over tweedekansonderwijs blijkt duidelijk dat alle vakken van het studiegebied algemene vorming gratis zijn. Er is echter een probleem met het tweede jaar TSO, waar 190 euro per periode wordt gevraagd. Dat komt ongeveer op 400 euro neer voor het volledige schooljaar.

Voor diverse categorieën cursisten bestaat er een algemene vrijstelling van het inschrijvingsgeld. Van zij die werken wordt wel een bijdrage gevraagd. Bepaalde werkgevers betalen een gedeelte van het inschrijvingsgeld terug indien de deelnemer slaagt en daarvan een bewijs kan voorleggen. Een voorbeeld is de stad Gent. Andere werkgevers doen dit niet en dus moet wie werkt en de moed opbrengt dit tweedekansonderwijs te volgen, daarbovenop nog de volle pot betalen. Het is niet aangenaam om te ondervinden dat er medeleerlingen zijn die niet werken, veel meer tijd hebben om de cursussen te volgen en te studeren en dat bovendien nog allemaal gratis aangeboden krijgen, zonder de druk om al dan niet te slagen. Dit ervaren velen als oneerlijk. Voor sommigen die niet onder de vrijstelling vallen, kan de financiële kant ook een rem zijn om de studie af te maken. Voor alleenstaanden bijvoorbeeld is dit veel geld. De Gentse schepen van onderwijs blijkt hieraan niets te kunnen doen.

Mevrouw de minister, kan deze betalingsregeling worden veranderd in een eerlijke regeling zodat iedereen kan starten met gelijke kansen ? Bestaan er lijsten met de slaagcijfers van dit type onderwijs en weet u hoeveel deelnemers effectief examens afleggen op het einde van het schooljaar ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, artikel 50 van het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs, bepaalt ook het inschrijvingsgeld. Om bepaalde groepen cursisten met minder financiële draagkracht niet uit te sluiten, werden een aantal categorieën van cursisten vrijgesteld van het inschrijvingsgeld. Zo werd onder meer bepaald dat alle cursisten tweedekansonderwijs, ingeschreven in het studiegebied Algemene Vorming, geen inschrijvingsgeld moeten betalen. In het TSO is een zogenaamde tweedekansopleiding een combinatie van een opleiding algemene vorming TSO met een opleiding uit een ander studiegebied. Voor de opleiding gerangschikt in het andere studiegebied wordt enkel vrijstelling verleend als de cursist een specifieke sociaal-economische status heeft, zoals uitkeringsgerechtigd werkloos zijn. Dit verklaart waarom de betrokken cursist inschrijvingsgeld verschuldigd is.

Omdat de Vlaamse Gemeenschap aan de besturen van de centra het minimum inschrijvingsgeld van de vrijgestelde cursisten betaalt, heeft een uitbreiding van het aantal vrijstellingen van het inschrijvingsgeld budgettaire consequenties. Op basis van de reeds verrichte betalingen werd vastgesteld dat de financiële verplichtingen van de overheid, als gevolg van de vrijstellingen van het inschrijvingsgeld, elk jaar gevoelig stijgen. In deze context is het niet mogelijk bijkomende categorieën van cursisten van het inschrijvingsgeld vrij te stellen. De hele

Vanderpoorten

problematiek van de vrijstellingen van het inschrijvingsgeld is aan een evaluatie toe. Een nog onbeantwoorde vraag is of de vrijstellingen zoals opgenomen in artikel 50 van het decreet volwassenenonderwijs, de beoogde doelstellingen waarmaken. Het zoeken van een antwoord op deze vraag vergt een breed debat. Wat ook de uitslag is, er zullen keuzes moeten worden gemaakt. Het is budgettair onhaalbaar om alle bijkomende vragen tot vrijstelling van het inschrijvingsgeld te honoreren.

Het tweedekansonderwijs kan slechts vanaf het schooljaar 2000-2001 zelf examens inrichten en aan de geslaagde cursisten het diploma secundair onderwijs uitreiken. Voor deze regeling van kracht werd, moesten de cursisten examen afleggen bij de centrale examencommissie. De nieuwe regeling werkt drempelverlagend. In het verleden aarzelden sommige cursisten om na het volgen van een tweedekansopleiding, examens af te leggen bij de centrale examencommissie. Door de nieuwe regeling zullen meer cursisten deelnemen aan de examens en is de kans op slagen ook groter. Op dit ogenblik is het aantal opleidingen, dat tot het diploma secundair onderwijs leidt, nog vrij beperkt. Door de implementatie van de nieuwe modulaire structuur vanaf 1 september 2004 zal het aantal opleidingen, dat leidt tot het diploma secundair onderwijs, nog gevoelig uitbreiden.

Er mag worden verwacht dat het aantal cursisten tweedekansonderwijs in de eerstkomende jaren een stijgende tendens zal vertonen. Er tekent zich op dit ogenblik al een gevoelige stijging van het aantal cursisten af. In de referteperiode van 1 februari 2000 tot 31 januari 2001 waren 1.334 cursisten voor het studiegebied algemene vorming ingeschreven. In de daaropvolgende referteperiode van 1 februari 2001 tot 31januari 2002 is het aantal toegenomen tot 2.012. Steeds meer centra voor volwassenenonderwijs maken gebruik van de mogelijkheid uit het decreet volwassenenonderwijs tot vrije programmatie van de opleidingen algemene vorming TSO en algemene vorming BSO. Dat zal op termijn eveneens leiden tot een groter aantal cursisten, dat via het volwassenenonderwijs het diploma secundair onderwijs wil behalen. Men kan dus zonder schroom stellen dat door de uitvoering van sommige bepalingen van het decreet volwassenenonderwijs, heel wat cursisten een volwaardige tweede kans krijgen om alsnog het diploma secundair onderwijs te behalen.

De financiering van het volwassenenonderwijs is gebaseerd op de inschrijvingsgegevens. De administratie vraagt om die reden aan de centra geen gegevens op over deelname aan de examens of de slaagpercentages. In het kader van de evaluatie van het decreet en vooral de bepalingen rond het tweedekansonderwijs, kan het nuttig zijn deze gegevens aan de centra op te vragen. De bevraging mag echter niet alleen betrekking hebben op kwantitatieve gegevens, maar zou ook kwalitatieve gegevens, zoals de appreciatie van de cursisten, moeten omvatten. De gegevens zouden best het voorwerp van een wetenschappelijk onderzoek uitmaken.

Het aantal cursisten stijgt dus aanzienlijk en er is een vraag naar bijkomende vrijstelling. De budgettaire consequenties en de efficiëntie van de maatregel worden eveneens in vraag gesteld. Het geheel zal aan een evaluatie worden onderworpen en nadien moet er een keuze worden gemaakt.

Mevrouw Niki De Gryze : Ik dank de minister voor haar antwoord. Ik hoop dat het positief uitdraait voor de mensen die al in die situatie verkeren. Zij hebben zo al geen volledige wedde omdat zij deeltijds werken en vallen niet onder de regeling van vrijstellingen. Op die manier krijgen zij een beter vooruitzicht op een job.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Mark Van der Poorten tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de haalbaarheid van de eindterm zwemmen bij gebrek aan infrastructuur

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van der Poorten tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de haalbaarheid van de eindterm zwemmen bij gebrek aan infrastructuur.

De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de minister, zwemmen is voor het basisonderwijs een eindterm. Dat veronderstelt echter een infrastructuur, waarover niet iedere gemeente beschikt. Soms bestaat de infrastructuur wel, maar is het zwembad overbezet of is er geen tijd meer beschikbaar voor bepaalde scholen of klassen.

Van der Poorten

Het onderhouden en openstellen van een zwembad is immers een zeer dure aangelegenheid die niet elke gemeente vanuit de eigen financiën kan dragen. Daarenboven moet worden geconstateerd dat de uitbating van veel openbare zwembaden een verlieslatende aangelegenheid is. Er gebeuren maar weinig investeringen voor nieuwe zwembaden. Het gebeurt alleen hier en daar. De boom van de jaren 70 of 80 is blijkbaar voorbij.

Het gevolg daarvan is dat op dit ogenblik een aantal openbare zwembaden worden afgestoten. De motivatie die hiervoor wordt aangedragen, ligt bij het kerntakendebat dat op Vlaams niveau wordt gevoerd. De Vlaamse overheid is van oordeel dat zwembaden beheren niet meer tot een van haar kerntaken behoort. De overheid wil de zwembaden dan ook afstoten, of zelfs sluiten. Als deze niet worden overgenomen door een of meer andere openbare besturen of een privé-instelling, heeft dat vaak verregaande gevolgen voor de scholen die van de zwembaden gebruikmaken.

Het halen van de eindterm zwemmen wordt dan problematisch. Ofwel komen er voor die scholen verre verplaatsingen bij, ofwel is er in de buurt wegens overbezetting van andere zwembaden tijdens de schooluren totaal geen mogelijkheid meer om de leerlingen te laten zwemmen.

Ik wil van de minister graag een antwoord op de volgende vragen. Als een openbaar zwembad dat door een aantal scholen werd gebruikt om kinderen te laten zwemmen en zo aan de eindterm te voldoen, wordt gesloten en er in de directe omgeving geen zwembad meer beschikbaar is, hoe kunnen de getroffen scholen dan nog de eindterm halen ? Hoe treedt in dit geval de inspectie bij een doorlichting op ? Heeft de Vlaamse regering in zo'n geval een oplossing voorhanden ?

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : De rol en de plaats van een openbaar bestuur, namelijk het gemeentebestuur, komt hier aan de orde. Ik nodig de heer Van der Poorten uit te gaan kijken naar een nieuw zwembad, dat vorige week werd geopend. Zelfs de schepen van Lier was daar aanwezig. Het is de eerste keer dat de PPS-formule in Vlaanderen werd gehanteerd in dit verband. Er werd door de overheid en de participatie van de PPS voorzien in een sterk gereduceerde prijs voor schoolgaande kinderen. De formule zorgt voor een relatief lage kostprijs. We moeten afwachten hoe dat in de toekomst evolueert. Er is vooropgesteld dat voor de schoolgaande jeugd een uitzonderlijk lage prijs moet gelden. Ik hoop dat in de toekomst nog meer partijen met zo'n formule tevreden zullen zijn.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, ik zal eerst antwoorden op de eerste twee vragen van de heer Van der Poorten. Het antwoord op die vragen zit vervat in het decreet XIV betreffende het onderwijs. In artikel 11.9 wordt enerzijds gewezen op de maatschappelijke opdracht van de scholen om de eindtermen bij alle leerlingen te verwezenlijken, maar anderzijds wordt met betrekking tot de controle door de inspectie ook aangegeven dat bij de beoordeling onder meer moet worden rekening gehouden met de specifieke schoolcontext.

Als de inspectie nagaat of de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen worden gehaald of nagestreefd, houdt ze altijd rekening met de schoolcontext en de kenmerken van de schoolpopulatie. Als de school onomstotelijk kan aantonen dat gedurende een lange periode voorafgaand aan de controle, geen zwembad op een redelijke afstand kon worden bereikt, dan zal de inspectie daar bij haar evaluatie rekening mee houden. Het gaat dan immers om een toestand die buiten de wil en de mogelijkheden van de school ligt. Rekening houdend met de aanwezige infrastructuur van zwembaden in Vlaanderen én met het feit dat de eindtermen over meerdere jaren gespreid kunnen worden gerealiseerd, gaat het hier over een zeer uitzonderlijke situatie.

Om de eindterm zwemmen te halen, moeten de leerlingen eerst gedurende een jaar gaan zwemmen. Dat jaar is ook gratis. Het is niet zo dat leerlingen elk jaar moeten gaan zwemmen. Er worden soms ook alternatieven georganiseerd.

Wat de derde vraag betreft, vraag ik mij af of een oplossing voor zwembaden die worden gesloten of op een onverantwoord verre afstand van de school gelegen zijn, vanuit of op het niveau van de Vlaamse regering moet worden gezocht. Ik denk veeleer dat er op stedelijk en gemeentelijk niveau oplossingen moeten worden uitgewerkt. Indien op bepaalde plaatsen de nodige zwembadeninfrastructuur ontbreekt, zou er bijvoorbeeld kunnen worden gestreefd naar het bouwen van nieuwe zwembaden in samenwerking met privé-partners en via een PPS-formule. In het lastenboek kunnen dan stringente

Vanderpoorten

bepalingen in verband met schoolzwemmen worden opgenomen.

Vaak is er wel een bereikbaar zwembad, maar is er het probleem van de overbezetting, waardoor sommige scholen niet meer tot het zwembad kunnen worden toegelaten. De inspectie heeft daarom een protocol in verband met het schoolzwemmen opgesteld. Ik zal de tekst van het protocol aan de commissieleden laten bezorgen.

Dat protocol kunnen zwembaden en scholen met elkaar afsluiten. Door dit te doen, engageren zwembaden zich om voorrang te verlenen aan leerlingengroepen waarop de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen van toepassing zijn. Ze verbinden er zich via het protocol ook toe om kwaliteitsvolle zwemlessen aan te bieden. Het ISB steunt dit initiatief. De exploitanten van zwembaden werden bij het opstellen van dit protocol betrokken.

Op plaatsen waar nog nieuwe zwembaden worden gebouwd zoals Neerpelt en Lier, kan in het lastenboek een passage worden opgenomen in verband met schoolzwemmen. De lokale overheid in kwestie beslist daarover.

De voorzitter : De commissieleden zullen de tekst van het protocol toegezonden krijgen.

De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het doet me plezier dat er sprake kan zijn van heirkracht en dat de inspectie daarmee rekening zal houden. Ik wilde met mijn vraag eigenlijk duidelijk maken dat een overheid die een verplichting aan het basisonderwijs oplegt, daarvan ook de gevolgen onder ogen moet durven zien.

In de context van het kerntakendebat is de vraag natuurlijk bij wie de bevoegdheid ligt om te voorzien in de nodige zweminfrastructuur. Ik wil niet zeggen dat de onderwijssector die bevoegdheid moet hebben, want zwemmen kan ook vanuit een gezondheidsperspectief worden bekeken. Er is hier gezegd dat er oplossingen mogelijk zijn op gemeentelijk en stedelijk niveau, eventueel met medewerking van privé-partners, maar op die manier wordt deze zaak weer afgeschoven op het niveau waarop al zoveel wordt afgeschoven.

Ik vind dat in deze problematiek een rol is weggelegd voor het intermediaire niveau. Dat niveau gebruikt nu echter het kerntakendebat om zijn verantwoordelijkheid in dat verband af te schuiven. Het ene niveau legt iets op, terwijl een ander niveau zich aan zijn verantwoordelijkheid onttrekt. Daardoor komt alle last weer bij de gemeenten terecht. Daartegen zet ik me af.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de mogelijkheid om gediplomeerde leraars 'tekenen' of 'plastische opvoeding' te benoemen in de hogescholen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de mogelijkheid om gediplomeerde leraars 'tekenen' of 'plastische opvoeding' te benoemen in de hogescholen.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, tijdens de besprekingen in verband met onderwijsdecreet XIV hebben we reeds aandacht gevraagd voor de kleine groep leerkrachten die tekenen en plastische opvoeding geven in wat vroeger de normaalscholen waren. Die leerkrachten vragen alleen maar een gelijkschakeling, vergelijkbaar met de gelijkschakeling van de leerkrachten muzikale opvoeding in de context van de opvolging van het hogescholendecreet.

U hebt tijdens de besprekingen in verband met onderwijsdecreet XIV gezegd dat een decreet slechts door een decreet kan worden gewijzigd en een besluit door een besluit. Bovendien hebt u zich geëngageerd om de nodige besluiten uit te vaardigen. Hoe staan de zaken vandaag ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, tijdens de bespreking van onderwijsdecreet XIV heb ik me inderdaad geëngageerd om de gelijkschakelingsproblematiek van het diploma van bekwaamheid tot het geven van tekenen aan de lagere normaalscholen of aan de middelbare normaalscholen, uitgereikt overeenkomstig de bepalingen van het KB van 28 april 1939, of

Vanderpoorten

het bekwaamheidsdiploma van leraar tekenen en plastische opvoeding aan de onderwijsinrichtingen van het hoger onderwijs van het korte type, uitgereikt overeenkomstig de bepalingen van het KB van 25 september 1973, via een besluit van de Vlaamse regering te regelen.

Het ontwerp van besluit in dit verband heeft ondertussen een gunstig advies van de Inspectie van Financiën gekregen en staat op de agenda van de Vlaamse regering van vrijdag 4 juli 2003. Er is nog geen begrotingsakkoord. Volgende week zullen er syndicale onderhandelingen worden gevoerd.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer André Van Nieuwkerke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de eventuele stopzetting van de opleiding 'verzorgende' in het buitengewoon onderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer André Van Nieuwkerke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de eventuele stopzetting van de opleiding 'verzorgende' in het buitengewoon onderwijs.

De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, enkele weken geleden werd het buitengewoon secundair onderwijs opgeschrikt door de plotse aankondiging dat u vanaf het volgende schooljaar in het buitengewoon onderwijs de opleiding tot verzorgende zou schrappen. Dit nieuws verraste velen en niet in het minst de ouders en de leerlingen. Iedereen weet immers dat er een grote behoefte aan personeel bestaat in de verzorgingssector en dat er ook in de toekomst nog veel verzorgend personeel nodig zal zijn omwille van de vergrijzing. Waarom wordt jongeren de kans op het volgen van die opleiding ontnomen ?

Het is mogelijk dat er terechte redenen zijn om deze studierichting niet langer in stand te houden, maar enkele weken voor het einde van een schooljaar overwegen om die opleiding stop te zetten vanaf het volgende schooljaar, komt erg drastisch over. Een geleidelijke afbouw en een goed alternatief waarover met alle betrokken partijen op voorhand wordt gepraat, zou een betere optie zijn. Het gaat toch om een opleiding die tot tewerkstelling in de verzorgende sector leidt. In die sector is er al geen overschot aan gemotiveerd personeel.

Iedereen die in de verzorgende sector wil werken, moet de kans krijgen om een gepaste opleiding te volgen. De overheid zou de keuze voor dergelijke jobs eerder moeten aanmoedigen dan ontmoedigen.

Mevrouw de minister, u hebt ondertussen een delegatie van het buitengewoon onderwijs ontvangen en een akkoord bereikt. De definitieve beslissingen over het al dan niet verder inrichten van de opleiding wordt met een jaar uitgesteld en ondertussen zal de opleiding samen met de verzorgende sector worden geëvalueerd.

Die evaluatie zal pas gebeuren wanneer een werkgroep het opleidingsprofiel beter heeft afgestemd op de beroepsvereisten van de verzorgende sector. Voor het volgende schooljaar is er dus geen probleem meer, maar wat er later met de opleiding zal gebeuren, blijft onduidelijk.

Is 1 jaar uitstel wel voldoende ? Kan op 1 jaar tijd een betere afstemming van het opleidingsprofiel op het beroepsprofiel en een ernstige evaluatie van de opleiding worden bekomen ? Blijft de opleiding behouden indien de evaluatie gunstig is of is het noodzakelijk dat ook de federale minister van Volksgezondheid de opleiding erkent ? Wat gebeurt er indien toch wordt beslist de opleiding stop te zetten ? Kunnen leerlingen die aan de opleiding begonnen zijn dan nog een getuigschrift verzorgende behalen ?

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ook ik heb in het verleden reeds vragen gesteld over deze problematiek. Ik sluit me dus volledig aan bij de vraagstelling van de heer Van Nieuwkerke. Er is inderdaad nood aan een opleiding verzorgende in onze maatschappij, die opgescheept zit met een ouder wordende bevolking en een omgekeerde bevolkingspiramide. Men heeft in het veld verwachtingen gecreëerd. Sommige scholen hebben die opleiding

De Cock

opgericht en voldoende onderbouwd. Ze zijn er met veel gedrevenheid aan begonnen. Wat zijn nu de toekomstperspectieven van die jonge mensen, die zich ergens op dat traject van die opleiding voor verzorgende bevinden ? Hoe kunnen ze worden tewerkgesteld als ze hun diploma hebben behaald ? Op het veld staat men daar huiverig tegenover, omdat er inderdaad nog geen akkoord is met de federale minister van Volksgezondheid. Hoe ver staat u in de gesprekken met het federale ministerie van Volksgezondheid ? Is er nu al een afstemming bereikt ?

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ook ik wil me aansluiten bij de bezorgdheid van de heer Van Nieuwkerke en bij die van de verzorgenden. Nog niet zo lang geleden heb ik het hier ook over deze problematiek gehad. De vraag was toen of die opleiding als voldoende werd beschouwd. Ze was eigenlijk opgericht met het oog op een bepaald beroepsprofiel. Ik heb toen gevraagd of er reeds evaluaties van deze opleiding waren gebeurd en of die aanleiding gaven om iets aan de opleiding te veranderen. Het antwoord was toen negatief : er was geen evaluatie die erop wees dat de opleiding niet goed zou zijn. Daarom ben ik ook een beetje verbaasd dat de intentie bestaat om deze opleiding stop te zetten. We krijgen nu wel een jaar respijt, maar het blijft toch wel onduidelijk wat daarmee moet gebeuren. U hebt indertijd ook gezegd dat ook de federale minister van Volksgezondheid hierin een rol speelt. Ik ben dan ook benieuwd of er nog contacten zijn geweest. We zitten vandaag natuurlijk een beetje in een speciale situatie, maar zijn er nog contacten geweest en is er dan nog evolutie in die gesprekken ?

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Ik wil me volmondig aansluiten bij de uiteenzettingen van de collega's, maar wil toch nog even ingaan op een aspect dat totnogtoe onderbelicht is gebleven. Mevrouw de minister, ik kan me niet van de indruk ontdoen dat er op de arbeidsmarkt zelf een soort van drift bestaat om eisen te stellen die niet beantwoorden aan de behoeften van de klant of patiënt. Ik weet wel dat dit niet meteen tot uw bevoegdheidsterrein behoort, maar u zou dit toch ter sprake moeten brengen in de gesprekken met uw collega's.

Es tut mir leid. Het doet me pijn als ik zie hoe vele van die jonge mensen uit het buitengewoon onderwijs, die in hoge mate gemotiveerd zijn maar uiteraard niet over een even grote taalvaardigheid als wij beschikken, door de arbeidsmarkt worden uitgesloten. Nochtans zouden ze met heel veel liefde hun werk willen doen. Op dat vlak zou er een soort van sensibilisering moeten bestaan, opdat er geen diplomadrift zou ontstaan waarbij verwachtingen enorm hoog worden gelegd met als resultaat dat een belangrijke groep van de samenleving uit de boot valt. Nochtans hebben al deze mensen een groot hart, en dat is toch heel belangrijk in deze sector : eerst het hart en dan de handen en niet omgekeerd. Ze krijgen echter geen kansen. Mijns inziens dient u in dit verband zowel met uw federale als met uw Vlaamse collega-ministers van Tewerkstelling en Arbeid te zoeken hoe dit probleem kan worden aangepakt. U moet nagaan hoe werkgevers in deze sector ertoe kunnen worden aangezet meer open te staan voor de meerwaarde van die jonge mensen en hen niet alleen te pakken op een aantal kwetsbare punten, die ze inderdaad hebben. Een samenleving die daarvoor geen oog heeft, is volgens mij geen goede samenleving.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, vanaf 1 september 2002 werd bij besluit van de Vlaamse regering in het buitengewoon secundair beroepsonderwijs van opleidingsvorm 3 een nieuwe opleidingenstructuur ingevoerd. Eén van de nieuwe opleidingen is de opleiding verzorgende. Deze opleiding werd in laatste instantie, op sterk aandringen van sommige scholen en van een bepaalde koepel, in het besluit opgenomen. Noch de onderwijsinspectie, noch de administratie, noch de Dienst voor Beroepsopleiding, noch de Dienst voor Onderwijsontwikkeling, noch mijn kabinet waren er voorstander van om deze opleiding in het BuSO van opleidingsvorm 3 op te nemen, gelet op de hoge eisen die door de sector zelf worden gesteld.

In het najaar van 2002, toen de scholen pas enkele maanden waren gestart met de nieuwe opleiding verzorgende, werd duidelijk dat het getuigschrift van verzorgende, behaald in het BuSO, noch door de Vlaamse overheid, noch door de sector zelf zou worden erkend. Daardoor werden de kansen op tewerkstelling in de sector herleid tot nul.

Net als de vraagsteller kan ik deze verstrenging van de diplomavereisten alleen maar betreuren. Dit maakt de toegang tot de reguliere arbeids-

Vanderpoorten

markt voor de jongeren van het buitengewoon onderwijs er niet eenvoudiger op. Herhaald overleg tussen mijn kabinet, mijn administratie, de betrokken sector en het Vlaams ministerie van Welzijn, hebben hieraan niets kunnen wijzigen.

Als gevolg hiervan heb ik geoordeeld dat het onderwijsaanbod van OV3 aan deze nieuwe situatie moest worden aangepast. Het heeft immers geen zin leerlingen gedurende vijf jaar een opleiding te laten volgen die geen uitzicht biedt op tewerkstelling in de sector in kwestie. Dit zou een verloochening betekenen van de einddoelstelling van opleidingsvorm 3, die juist de tewerkstelling in een regulier arbeidsmilieu vooropstelt.

Daarom werd de beslissing genomen om de opleiding verzorgende in OV3 met ingang van het schooljaar 2003-2004 te schrappen.

Voor de leerlingen bood dit scenario de meeste waarborgen : ze hadden de nieuwe opleiding nog maar één schooljaar gevolgd en konden, gelet op de hoge mate van analogie met de opleiding logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen, probleemloos naar deze opleiding overschakelen. Een groot aantal scholen heeft voor deze overschakeling geopteerd. Aan de klassenraad is immers de bevoegdheid verleend om het jaar verzorgende dat de leerlingen tijdens het schooljaar 2002-2003 hebben gevolgd, gelijk te stellen met één schooljaar van de opleiding logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen. Op die manier wordt de toepassing vermeden van artikel 13, paragraaf 4 van het besluit van 6 december 2002 betreffende de organisatie van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3. Volgens dat artikel zouden leerlingen die in het schooljaar 2002-2003 het eerste jaar van de kwalificatiefase van de opleiding verzorgende hebben gevolgd, tijdens het schooljaar 2003-2004 het eerste jaar van de kwalificatiefase van de opleiding logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen moeten volgen en bijgevolg er een schooljaar langer over moeten doen om het getuigschrift te behalen. Dat hoeft nu dus niet.

Nadat deze beslissing werd genomen, bereikte mij het advies van de VLOR. Dit pleit ervoor binnen een zeer strikte timing het opleidingsprofiel te toetsen aan het beroepsprofiel en een evaluatie te maken van de bestaande opleidingen. Ingevolge gesprekken met inrichters van deze opleiding heb ik beslist in te gaan op dit advies. Dat gebeurde twee weken geleden.

De Dienst voor Onderwijsontwikkeling en de Dienst voor Beroepsopleiding van het departement werken momenteel aan een aangepast opleidingsprofiel dat is afgestemd op de eisen van de sector. Dit zal er tegen het begin van volgend schooljaar zijn. In de loop van het eerste trimester van volgend schooljaar zal, na grondige evaluatie door de inspectie en afgevaardigden van de sector, moeten blijken of de jongeren van opleidingsvorm 3 wel degelijk de competenties van dit vernieuwde profiel aankunnen en of de sector en het Vlaams ministerie als gevolg hiervan hun standpunt ter zake zullen willen wijzigen.

Mocht de erkenning er evenwel toch niet komen, dan doet zich over een jaar natuurlijk opnieuw hetzelfde probleem voor. Daarom werd de scholen die de opleiding verzorgende verder organiseren de raad gegeven deze opleiding prioritair via de competenties van het opleidingsprofiel logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen aan te bieden. Op die manier kunnen de leerlingen bij een niet-erkenning door de sector van het getuigschrift verzorgende in 2004, toch het getuigschrift van logistiek assistent behalen, waarmee ze wel terechtkunnen op de arbeidsmarkt.

Er is dus een spanning tussen degenen die het standpunt van het onderwijs verdedigen, en dat zijn wij allemaal, want ook ik zit met een wrang gevoel hieromtrent, en de sector zelf die de eisen zo stelt dat het moeilijk is voor die leerlingen om eraan te voldoen. Dat zeggen me ook directies.

Ook onder de directies zijn er hierop verschillende reacties geweest. Sommigen vonden het sowieso een goede optie meteen over te schakelen naar logistiek assistent, en hebben dat ook zo geprogrammeerd. Anderen willen de boot afhouden. De vraag is of we leerlingen kunnen opleiden om een diploma te behalen dat niet door de sector is erkend, zeker voor de leerlingen die niet zo flexibel zijn dat ze naar iets anders kunnen overstappen.

Het probleem is voorlopig vooruitgeschoven in de tijd, zij het nog niet opgelost. Volgend jaar zullen we moeten uitzoeken hoe we dit verder aanpakken. Natuurlijk zal ik contact opnemen met de mensen van de sector, zowel op Vlaams als op federaal niveau, teneinde het op de best mogelijke manier voor iedereen op te lossen, in de eerste plaats voor de leerlingen zelf. Ik verheel u echter niet dat ik voor volgend jaar met een probleem blijf zitten.

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Mevrouw de minister, onderwijskundig gezien zitten we uiteraard op dezelfde golflengte. Echter, als het mogelijk is, zou ik graag ook het standpunt en de argumenten van de sector kennen, en zou ik een zicht willen krijgen op de screening van personeelsbehoeften die wordt gehanteerd. Ik ken de leerlingen die uit opleidingsvorm 3 komen goed. Ik kan me niet voorstellen dat er in een verzorgingsinstelling of een rusthuis geen werk is voor afgestudeerden met zo'n profiel. Ik zit niet voortdurend in die sector, maar er zijn tal van kleine jobs die kunnen gebeuren om het werk te verlichten van het personeel met hogere kwalificaties.

Minister Marleen Vanderpoorten : Het gaat erom wat ze juist moeten doen. Ze kunnen wel tewerkgesteld worden als logistiek assistent, maar als verzorgende worden ze in die sector verondersteld ook medische handelingen te stellen. De vraag is dus wat er precies van hen wordt verwacht. Ik kan dat niet behoordelen, maar we hebben naar aanleiding van deze problematiek op het kabinet ook een aantal directies ontvangen, en daarvan kregen we heel verschillende reacties ten aanzien van deze leerlingen. Bovendien zal de ene leerling het wel aankunnen en de andere niet.

Het gegeven is dus veel complexer dan de indruk die ervan werd gegeven in de krant. Er werden leerlingen en moeders ten tonele gevoerd. Wenende moeders van kinderen met een handicap is zowat het meest dramatische dat er in de krant kan komen. Nochtans klopte het verhaal niet, want degenen die al zover waren, konden ook doorgaan. Het was een pijnlijke aangelegenheid, en die leerlingen en ouders zijn misbruikt.

Laten we dit in alle rust opnieuw bekijken tijdens de eerste maanden van het volgende schooljaar. Dan zullen we in samenspraak met de sector tot de beste oplossing moeten komen. Het blijft in elk geval onze aandacht krijgen.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, ik sluit me aan bij de heer Van Nieuwkerke : er zijn gradaties in verzorging. Misschien moeten we nuanceren naar woordkeuze en begripsinhoud, zodat er een tussenechelon tussen verzorgende en logistiek assistent mogelijk is.

Kunnen we dit niet in de commissie voor Welzijn brengen, of zit dit werkelijk volledig in de federale sfeer ?

Minister Marleen Vanderpoorten : De problematiek zit vooral op het federaal niveau.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer André Van Nieuwkerke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de voorwaarden tot een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in het basisonderwijs en de nadelen hiervan voor vrouwen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwkerke tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de voorwaarden tot een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in het basisonderwijs en de nadelen hiervan voor vrouwen.

De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, vanaf september 2003 kan ook een tijdelijk personeelslid van het basisonderwijs een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur krijgen, in de volksmond TADD. Voor de tijdelijke personeelsleden die hiervoor in aanmerking komen, is dat een interessante maatregel.

Om het recht op TADD te kunnen inroepen, moet het personeelslid aan de volgende voorwaarden voldoen. Hij of zij moet een dienstanciënniteit hebben van ten minste 720 dagen, gespreid over ten minste 3 schooljaren. Van die 720 dagen moeten er 600 effectief gepresteerd zijn. Daarnaast mag hij of zij bij de laatste evaluatie als beoordeling geen onvoldoende hebben gekregen.

In de omzendbrief wordt uitgelegd hoe de dienstanciënniteit en de werkelijke prestaties moeten worden berekend. Voor de berekening van die werkelijke prestaties komen vakantiedagen, weekends en wettelijke feestdagen die binnen de periode van aanstelling vallen, in aanmerking, maar niet het ziekteverlof, bevallingsverlof of borstvoedingsverlof. In de praktijk betekent dit dat vooral vrouwen minder kansen zullen hebben op het verkrijgen van een TADD.

In de omzendbrief wordt daarvan zelfs een duidelijk voorbeeld gegeven. Een personeelslid oefent in het gewoon basisonderwijs van 1 maart 2001 tot 30

Van Nieuwkerke

juni 2003 een fulltime opdracht van 24 uren uit. Tijdens deze periode heeft de betrokkene bevallingsverlof en aansluitend ouderschapsverlof genoten voor een totaal van 210 dagen. Op 30 juni 2003 heeft het personeelslid voor het ambt van onderwijzer een dienstanciënniteit van 728 dagen. Het verwerft aldus van 1 september 2003 meer dan 720 dagen dienstanciënniteit als onderwijzer. Dit personeelslid heeft echter maar 518 werkelijk gepresteerde dagen. Op 1 september 2003 heeft het personeelslid dan geen recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur voor het ambt van onderwijzer, want het beschikt niet over 600 werkelijk gepresteerde dagen in het ambt.

Voor kleuterleidsters is dit des te onrechtvaardiger, omdat ze in geval van zwangerschap een verhoogd risico lopen op infectieziekten die erkend zijn als beroepsziekte. Wanneer ze tegen die infectieziekten geen antistoffen hebben, worden ze verplicht op ziekteverlof gestuurd. In het huidige TADD-systeem geeft het verplichte ziekteverlof in combinatie met het zwangerschapsverlof hen al meteen een groot nadeel ten opzichte van mannelijke collega's of vrouwelijke collega's zonder kinderen. Daarentegen genieten ze wel een bescherming in geval van ziekte, zwangerschap of arbeidsongeval eens het recht op TADD verworven is.

Mevrouw de minister, waarom tellen ziekteverlof en bevallingsverlof niet mee voor de berekening van de 600 effectieve prestatiedagen die nodig zijn om het recht op TADD te kunnen inroepen ? Bent u zich bewust van de nadelen die deze berekeningswijze heeft voor vrouwelijke personeelsleden, in het bijzonder voor kleuterleidsters ? Werden de vakbonden tijdens de onderhandelingen op de hoogte gebracht van deze berekeningswijze ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, vanaf 1 september 2003 wordt in het basisonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs de tijdelijke aanstelling van doorlopende duur ingevoerd. In het secundair onderwijs, het volwassenenonderwijs en de CLB-sector werd de tijdelijke aanstelling van doorlopende duur al eerder ingevoerd. In het secundair onderwijs en volwassenenonderwijs gebeurde dat vanaf 1 september 1999, in de CLB's vanaf 1 september 2000.

Met deze operatie worden verschillende voorrangscategorieën afgeschaft, en komt er een voorrangsregeling tot stand die gelijk is voor alle onderwijsniveaus en alle onderwijsnetten. Deze regeling betekent met andere woorden een belangrijke vereenvoudiging, en is transparanter voor zowel de personeelsleden als de inrichtende machten in het onderwijs.

Om het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur te verwerven, moet een personeelslid onder meer gedurende tenminste drie schooljaren een dienstanciënniteit verworven hebben van 720 dagen, waarvan er 600 echt gepresteerd moeten zijn. De invoering van deze maatregel betekent inderdaad dat de voorwaarden voor het personeelslid strenger worden, maar daar staat een aantal belangrijke voordelen tegenover voor het personeelslid dat als tijdelijke van doorlopende duur is aangesteld.

Kinderen hebben te allen tijde recht op kwaliteitsvol onderwijs en deze regelgeving draagt daar in ruime mate toe bij. De keuze van een goede leerkracht vormt immers een zeer belangrijk element in het dagelijks onderwijsgebeuren. Het recht op een aanstelling van tijdelijke duur verleent een grotere stabiliteit aan de situatie van een personeelslid. Een personeelslid dat aangesteld wordt in een vacante betrekking, behoudt deze aanstelling over de schooljaren heen.

Het personeelslid kan het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur momenteel enkel verliezen als het bij wijze van tuchtmaatregel wordt ontslagen. In deze context is het dan ook belangrijk dat een schoolbestuur een personeelslid over een voldoende ruime periode kan evalueren vooraleer het een permanente aanstelling aanbiedt. Bij het invoeren van het principe van de tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in 1999 in het secundair onderwijs werd de periode van 600 dagen werkelijke prestaties trouwens op uitdrukkelijke vraag van de inrichtende machten zelf opgenomen. Het verschil tussen de 720 dagen dienstanciënniteit in het algemeen en de 600 werkelijk gepresteerde dagen dient onder meer om in deze periode van drie schooljaren een mogelijke periode van bevallingsrust op te vangen. Men mag immers niet uit het oog verliezen dat de anciënniteit moet worden verworven in een periode van ten minste drie schooljaren, en dat er in een schooljaar maximum 303 of 304 gepresteerde dagen kunnen worden verworven. Zo kan een afwezigheid wegens bevallingsrust binnen die periode van drie schooljaren worden opgevangen.

Ik ga ervan uit dat mijn antwoord de vraagsteller niet helemaal zal bevredigen. Ik heb hier de con-

Vanderpoorten

text geschetst, waarbij men rekening moet houden met het feit dat daarover al in 1999 van gedachten is gewisseld. In elk geval zal ik uw bekommernis overmaken aan de mensen die zich op het departement met personeelsaangelegenheden bezighouden.

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : De minister voelt ongetwijfeld aan dat er sprake is van enige discriminatie. Het is evident dat men moet kunnen nagaan of iemand al dan niet geschikt is. Men moet echter onderzoeken of iedereen wel met gelijke kansen die kaap van 600 dagen kan halen. Op dat vlak schort er iets.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de evaluatie van de Basiseducatie en over de rol van de Centra voor Basiseducatie wat het inburgeringsbeleid betreft

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de stand van zaken inzake het aanbod Nederlands Tweede Taal

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de evaluatie van de Basiseducatie en over de rol van de Centra voor Basiseducatie wat het inburgeringsbeleid betreft, en van mevrouw Heeren tot minister Vanderpoorten, over de stand van zaken inzake het aanbod Nederlands Tweede Taal.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, ik heb al enkele keren aandacht gevraagd voor de basiseducatie, naar aanleiding van de studie over het tienjarig bestaan ervan. De studie was vooral een feestelijke uitgave, maar ook de evaluatie kwam aan bod. Uit de besprekingen hier hebben we onthouden dat de minister dialogeert met de sector om daarover prioriteiten vast te leggen. Men had het voornemen die prioriteiten op te nemen in een decreet dat in 2002 in het Vlaams Parlement zou worden neergelegd. Dat is toen zo in de commissie aangekondigd. Het jaar 2002 is verleden tijd, maar van dat ontwerpdecreet is nog altijd geen spoor te vinden. Ik neem nochtans aan dat de minister bezorgd is over de toekomst van de basiseducatie en bereid is om op zo kort mogelijke tijd de knelpunten weg te werken. De Centra voor Basiseducatie vervullen een belangrijke opdracht in het inburgeringsbeleid, en op dat vlak heerst er toch enige bezorgdheid.

Ik wil u daarom enkele vragen stellen. Eén : hoe vordert de dialoog met de sector over de aanbevelingen uit de studie '10 jaar basiseducatie' en over de toekomstige ontwikkeling van de basiseducatie in het algemeen ? Twee : wanneer kunnen de resultaten van deze dialoog in een decretale regeling worden omgezet ? Drie : wat is de precieze rol van de Centra voor Basiseducatie in het inburgeringsbeleid ? Vier : hoe staat u tegenover de visie van de Centra voor Basiseducatie dat er in het kader van het inburgeringsdecreet dringend nood is aan een aparte uitbreiding van de decretale middelen om te kunnen voorzien in een behoeftedekkend, intensief en gediversifieerd aanbod aan taallessen ? Vijf : op welke manier kan men tegemoetkomen aan het pleidooi van de Centra voor Basiseducatie om te voorzien in trajecten op maat voor laaggeschoolde nieuwkomers, om zo ten volle rekening te houden met de verscheidenheid van deze doelgroep met betrekking tot alfabetiseringsgraad, leerervaring, leertempo, taalniveau, toekomstperspectieven en mogelijkheden inzake tijdsinvestering, die worden beïnvloed door werk en kinderen en dergelijke ? Zes : wat is uw reactie op het onderwijskundig standpunt van de Centra voor Basiseducatie dat de verplichting om Nederlands te volgen in het kader van de inburgering ertoe zou kunnen leiden dat niet-gemotiveerde cursisten de motivatie en leergerichtheid van de andere cursisten ondermijnen ? Zeven : klopt het dat het leervolume van 180 uur dat in het kader van de inburgering oorspronkelijk was vooropgesteld voor het opleidingsprofiel Nederlands tweede taal op het basisniveau, inmiddels is uitgebreid tot 240 uur, zoals dat voor de leertrajecten binnen de reguliere middelen van de basiseducatie het geval is ? En zo ja : welke oplossing is er gevonden voor de financiële implicaties van deze uitbreiding ?

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, het inburgeringsdecreet legt op dat er reguliere middelen

Heeren

voor het aanbod NT2 moeten worden vrijgemaakt. Het departement Onderwijs was bereid om te voorzien in een voldoende en flexibel aanbod NT2 voor nieuwkomers. Daarnaast komt er een aanbod NT2 voor andere anderstaligen. Ik wil u daarover wat vragen stellen : de lijst is uitgebreid, maar dat is nodig. Binnen twee maanden begint het nieuwe schooljaar. En vanaf 1 november 2003 moeten in uitvoering van het inburgeringsdecreet het aanbod en de financiering van NT2 volledig door het departement Onderwijs gebeuren.

Welke leertijd moet voor een basispakket worden uitgetrokken ? Biedt de autonomie van de onderwijsaanbieders voldoende garanties om bij de aanbodsverstrekkers hierover kwaliteitseisen te kunnen afdwingen ? Zijn er voldoende mogelijkheden tot ondersteuning voor de kwaliteit van het aanbod en specifieke vorming en begeleiding van lesgevers in het aanbod NT2 ? Is het aanbod gevarieerd genoeg om maatwerk te garanderen, rekening houdend met de levensperspectieven van de anderstaligen ? Wordt er rekening gehouden met de mogelijkheden van nieuwkomers en anderstaligen op het gebied van tijdsbesteding en levensdoel ? Komen er meer instapmomenten ? Voorziet men in de begroting in voldoende middelen om de financiering van de nu bestaande cursussen over te nemen ? Vandaag worden die betaald met middelen uit het budget Welzijn, via de onthaalbureaus. Zijn er middelen om een aanbod voor iedereen te garanderen, zowel voor de nieuwkomers die onder de verplichting ressorteren, als voor de nieuwkomers die dit niet doen en de andere anderstaligen die hier al langer verblijven, en dit zowel voor analfabeten, laaggeschoolden als hooggeschoolden ? Is er in voldoende en aangepaste infrastructuur en middelen voor materiële uitrusting voorzien, en wie is voor de financiering verantwoordelijk ?

Hoe zal de samenwerking tussen de taalaanbieders en onthaalbureaus gebeuren op plaatsen waar er geen Huizen voor het Nederlands zijn ? Is er in positieve sancties voorzien na het volgen van de basiscursus en/of het volgen van een vervolgcursus die aansluiting mogelijk moeten maken op het reguliere onderwijs voor sociale promotie ? Wat is het profiel van zij die op wachtlijsten staan ? Hoe zal de afstemming gebeuren tussen het eerste traject NT2 en het vervolgtraject gegeven via onderwijs of VDAB ? Zijn er garanties om te voorzien in een behoeftedekkend aanbod NT2 voor alle andere anderstaligen die Nederlands willen leren ? Welke concrete afspraken hebt u gemaakt met de verantwoordelijken NT2 en het departement Welzijn ? Welke concrete afspraken werden er gemaakt met betrekking tot de overdracht van de begeleiding en opvang van minderjarige nieuwkomers na de eerste drie maanden begeleiding door onthaalbureaus ?

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, gisteren is er met grote meerderheid een met redenen omklede motie goedgekeurd waarin wordt aangedrongen op de uitvoering van het inburgeringdecreet. Ik heb gisteren in de wandelgangen vernomen dat eraan wordt gedacht om de middelen voor basiseducatie prioritair in te zetten voor de doelgroep 'verplichte nieuwkomers'. Ik zou dat erg betreuren. Er zijn heel wat mensen die basiseducatie nodig hebben, maar geen nieuwkomers zijn.

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het klopt dat de Centra voor Basiseducatie dachten dat er een decreet op komst was. Het is dan ook goed dat u duidelijkheid schept. Basiseducatie is erg belangrijk. Door de specifieke methodiek worden er mensen begeleid die vaak afhaken in het volwassenenonderwijs. Basiseducatie heeft een specifieke rol. Het is dan ook terecht dat hier aandacht voor wordt gevraagd.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, basiseducatie neemt een specifieke plaats in in het opleidingslandschap. In de sector bestaat de vrees dat basiseducatie zou worden opgeslorpt door het volwassenenonderwijs. Daardoor zou hun identiteit niet meer zichtbaar zijn en dreigt de specificiteit van het aanbod te verdwijnen in de grote pot. Basiseducatie is bedoeld voor specifieke doelgroepen en is erg noodzakelijk.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik antwoord eerst op de vragen van de heer Martens en daarna op die van mevrouw Heeren. De beleidsaanbevelingen zoals geformuleerd in het onderzoeksrapport 'Tien jaar Basiseducatie', hebben reeds in ruime mate opvolging gekregen. De uitwerking en implementatie van de aanbevelingen gebeurden steeds in dialoog met de sector basiseducatie. Niet alle beleidsaanbe-

Vanderpoorten

velingen moeten decretaal worden vertaald vooraleer ze kunnen worden uitgevoerd.

Ik geef een kort overzicht van de belangrijkste maatregelen die werden doorgevoerd. Een eerste maatregel is de invoering van een modulaire organisatie in de basiseducatie. De invoering van de modulaire structuur werd ingeschreven in Onderwijsdecreet XIV. De uitwerking en invoering heeft een dubbel doel. Enerzijds worden er duidelijke, algemeen geldende doelen door de overheid vastgelegd voor de opleidingen en leergebieden. Het aanbod wordt met andere woorden meer gestructureerd en transparant. Anderzijds verkrijgt de basiseducatie een duidelijke positie ten opzichte van het geheel van de volwasseneneducatie.

Basiseducatie wordt gedefinieerd als een onderwijsvoorziening met als doel de cursisten de elementaire competenties te laten verwerven die nodig zijn voor het maatschappelijk functioneren en voor het volgen van verdere opleiding of vorming. Basiseducatie situeert zich op het niveau van basisonderwijs en onderwijs van de eerste graad van het secundair onderwijs. Als dusdanig is basiseducatie een geheel van opleidingen en leergebieden in aansluiting op of binnen de bestaande studiegebieden in het volwassenenonderwijs. Basiseducatie omvat volgende opleidingen : Nederlands moedertaal, Nederlands als tweede taal, alfa NT2, wiskunde, maatschappij-oriëntatie, ICT en opstapcursussen Frans en Engels. Deze leergebieden worden aangeboden in een modulaire structuur met concrete doelen voor elke module. Dit is verwoord in de omzendbrief van 20 september 2002.

De modulaire structuur zal in twee fasen worden ingevoerd : de invoering van de modulaire opleidingen NT2, wiskunde en ICT vanaf september 2003 enerzijds, en de invoering van de modulaire opleidingen Nederlands moedertaal, de opstapcursussen Frans en Engels, alfa NT2 en maatschappij-oriëntatie vanaf september 2004 anderzijds.

Tweede maatregel is de ontwikkeling van een systeem van assessment. Aan het departement Pedagogische Wetenschappen van de KUL werd de opdracht gegeven om een systeem van assessment te ontwikkelen dat gericht is op het screenen van de leer- en startcompetenties en het plaatsen van cursisten binnen de modulaire organisatie van de basiseducatie. Dit systeem van assessment past in de implementatie van de modulaire organisatie en kan in een latere fase worden gehanteerd als relatievering of vervanging van het formele scholingscriterium.

Derde maatregel is het cursistenregistratiesysteem. Op dit ogenblik wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van een nieuw cursistenregistratiesysteem, en dit ter vervanging van het bestaande, verouderde systeem Alphiwin. Dit systeem laat naast een volledige centrumadministratie ook een elektronische gegevensuitwisseling met het departement Onderwijs toe.

Een vierde element is de actie Laaggeletterdheid. Op dit ogenblik wordt er door de afdeling Volwassenenonderwijs en de inspectie Volwassenenonderwijs gewerkt aan een conceptnota in verband met een actieplan Laaggeletterdheid. Dit actieplan is gericht op het verhogen van de participatie van autochtone laaggeschoolde volwassenen aan de opleidingen basiseducatie. De conceptnota zal nog voor de zomeronderbreking aan de Vlaamse regering worden voorgelegd.

Dan had u een vraag over de precieze rol van de centra voor basiseducatie in het kader van het inburgeringsbeleid. De centra voor basiseducatie organiseren – in overleg met de onthaalbureaus – het aanbod NT2 in het kader van het primaire en het secundaire inburgeringtraject voor de laaggeschoolde anderstalige nieuwkomers. Wat betreft het primaire inburgeringtraject gaat het om het basisniveau NT2 richtgraad 1.1. Wat betreft het secundaire inburgeringtraject gaat het om een vervolgaanbod.

De samenwerking en afstemming tussen de onthaalbureaus en de aanbieders NT2 verloopt via de Huizen van het Nederlands. De onthaalbureaus zijn partners bij de Huizen van het Nederlands. Op lokaal niveau moeten de verschillende partners bij de Huizen van het Nederlands afspraken maken over de organisatie en afstemming van het aanbod NT2. De Huizen van het Nederlands vervullen ook de rol van overlegplatform tussen de verschillende partners. Daarnaast bestaat er in de meeste regio's een vorm van gestructureerd NT2-overleg. In afwachting van de uitbreiding van de Huizen van het Nederlands kunnen de onthaalbureaus bij dit NT2-overleg worden betrokken, voor zover dit nog niet het geval is. In 2004 zal de werking van de Huizen van het Nederlands uitgebreid worden naar heel Vlaanderen.

Verder moeten de centra voor basiseducatie de onthaalbureaus de informatie geven die ze nodig hebben om hun opdracht te vervullen, zoals bepaald in het decreet betreffende het Vlaamse in-

Vanderpoorten

burgeringsbeleid. In dit decreet zijn ook enkele bepalingen opgenomen over de rol van de reguliere voorzieningen in het kader van het inburgeringbeleid. Ik zal de voornaamste opsommen. Artikel 8 zegt het volgende. 'Het onthaalbureau verzorgt de trajectbegeleiding van de personen van de doelgroep, bedoeld in artikel 3,1 binnen het primair traject, en doet in overleg met, en via terugkoppeling van de reguliere voorzieningen een opvolging van het secundair traject.' Artikel 9 stelt : 'De Vlaamse reguliere voorzieningen, bedoeld in artikel 2,2C, waaraan de personen van de doelgroep worden overgedragen op het einde van het primaire traject, bouwen een behoeftedekkend aanbod aan vervolgtrajecten uit. Aan de meerderjarige personen van de doelgroep wordt binnen een redelijke termijn na overdracht een vervolgtraject aangeboden. Artikel 21 bepaalt het volgende. 'De Vlaamse reguliere voorzieningen bezorgen de trajectresultaten van het secundaire inburgeringstraject van de personen van de doelgroep op geregelde tijdstippen aan het onthaalbureau.'

Artikel 25 : 'Het onthaalbureau is verplicht medewerking te verlenen aan de controle inzake aanmelding en regelmatige deelname aan het vormingsprogramma van meerderjarige personen van de doelgroep. Onderwijsinstellingen die het pakket Nederlands als tweede taal aanbieden, zoals bedoeld in artikel 13,1 zijn verplicht medewerking te verlenen aan de controle inzake regelmatige deelname aan het pakket Nederlands als tweede taal door meerderjarige personen van de doelgroep.'

Op de vierde vraag over de visie van de Centra voor Basiseducatie dat er dringend nood is aan een uitbreiding van de decretale middelen, moet ik zeggen dat op dit ogenblik een behoeftedekkend aanbod NT2 nog niet wordt gegarandeerd. Al drie jaar worden bijkomende middelen verdeeld onder de Centra voor Basiseducatie en de Centra voor Volwassenenonderwijs voor de organisatie van bijkomend aanbod NT2. De middelen worden verdeeld op basis van projectaanvragen ingediend door de Centra voor Basiseducatie en de Centra voor Volwassenenonderwijs. In 2003 konden er uitsluitend projecten worden ingediend voor het basisniveau NT2 richtgraad 1.1.

De beperking werd opgenomen na overleg met Welzijn, om het basisniveau al in 2003 zo behoeftedekkend mogelijk te maken. Het grootste gedeelte van de wachtlijsten NT2 situeert zich op het basisniveau. Wat de Centra voor Volwassenenonderwijs betreft, is het basisniveau zo goed als behoeftedekkend. In Onderwijsdecree t XlV werd de bepaling opgenomen dat de lesuren-cursist gegenereerd door NT2, enkel kunnen worden aangewend voor de organisatie van aanbod NT2. Wat de basiseducatie betreft, is de vraag nog steeds groter dan het aanbod. Onderwijs zal een stappenplan uittekenen met betrekking tot een gegarandeerd behoeftedekkend aanbod basisniveau NT2. Er zal rekening worden gehouden met het aanbod, dat nu door de onthaalbureaus wordt gefinancierd. Zoals hoger vermeld, wordt het aanbod NT2 tot nu toe uitgebreid op basis van toegekende projectmiddelen.

Er werd niet gekozen voor een uitbreiding van de decretale middelen. Ik merk wel op dat de prijs per deelnemersuur van de projectmiddelen gelijk is aan de prijs per deelnemersuur van de decretale middelen. Er werd gekozen voor een uitbreiding op basis van projectmiddelen om zo op flexibele manier te kunnen reageren op veranderingen van vraag en aanbod NT2.

Daarnaast werd de volgende afspraak gemaakt tussen Onderwijs en Welzijn. De onthaalbureaus kunnen ook na november 2003 cursussen NT2 inkopen bij Centra voor Basiseducatie zolang een behoeftedekkend aanbod niet door Onderwijs wordt gegarandeerd. Zodra de huizen van het Nederlands functioneren, zal er een duidelijker zicht op zijn.

Op de vijfde vraag betreffende het pleidooi van de Centra voor Basiseducatie om te voorzien in trajecten op maat voor laaggeschoolde nieuwkomers kan ik het volgende zeggen. Vanaf september 2003 wordt wat de opleidingen NT2, ICT en rekenen betreft, de modulaire structuur in de basiseducatie ingevoerd. De modulaire organisatie maakt het mogelijk de opleidingen op een flexibele wijze aan te bieden. In de Centra voor Basiseducatie zijn er verscheidene instapmomenten per jaar. Er zijn dagcursussen en avondcursussen en er is een intensief, semi-intensief of niet-intensief aanbod.

In het inburgeringsdecreet wordt bepaald dat een nieuwkomer binnen drie maanden na aankomst met een inburgeringstraject moet starten. Dat moet ook mogelijk zijn voor nieuwkomers die in mei of juni aankomen. Wat de basiseducatie betreft, is de organisatie van het zomeraanbod decretaal mogelijk, ook al werken de meeste Centra voor Basiseducatie op basis van schooljaren.

Op het niveau van de richtgraad 1.1, het basisniveau, wordt nog geen onderscheid naar leerperspectief gemaakt. Op het niveau van het vervolgaanbod is differentiatie naar sociale, educatieve of professionele redzaamheid mogelijk.

Vanderpoorten

Wat de zesde vraag betreft over de verplichting om Nederlands te volgen in het kader van de inburgering, werd dit onderwijskundig standpunt op geen enkele wijze bevestigd. Verder kan worden gesteld dat de lesgevers worden geacht met de differentiatie van doelgroepen te kunnen omgaan. Deze bekommernis kan wel een aandachtspunt zijn bij de opvolging en de evaluatie van het inburgeringsbeleid.

De zevende vraag betrof het leervolume van 180 uur dat inmiddels is uitgebreid tot 240 uur, en de financiële implicaties van deze uitbreiding. De onthaalbureaus voor laaggeschoolde anderstalige nieuwkomers financierden tot nu toe een basiscursus NT2 van 180 uur. Voor hooggeschoolde anderstalige nieuwkomers werd een basiscursus NT2 van 120 uur gefinancierd. In de modulaire structuur, die uitgewerkt werd voor het aanbod in de basiseducatie, werd echter in een basiscursus van 240 uur voorzien. De modulaire structuur voor het Onderwijs voor Sociale Promotie voorziet in 120 uur voor het basisniveau NT2. Het gaat hier om het niveau richtgraad 1.1.

De onduidelijkheid in verband met de duurtijd situeert zich dus alleen op het niveau van de basiseducatie. Gelet op de leermogelijkheden van de cursisten van de CVO's, gaat men ervan uit dat een basiscursus met 120 lestijden volstaat. Voor de basiseducatie volstaan 120 lestijden niet. Op het ogenblik dat de opleidingsprofielen voor de modulaire structuur in de basiseducatie werden opgemaakt, was er nog geen duidelijkheid over de financiering van de NT2-trajecten voor anderstalige nieuwkomers. Er moest rekening gehouden worden met een duurtijd van 180 uur voor een basiscursus NT2 binnen de basiseducatie, voor het geval Welzijn bleef instaan voor de financiering van het volledige primaire inburgeringstraject.

Er werden twee opleidingsprofielen opgemaakt met dezelfde doelen, namelijk een minimale duur van 180 uur of drie modules van 60 uur, en een minimale duur van 240 uur of vier modules van 60 uur. Deze opleidingsprofielen worden vanaf september 2003 ingevoerd. Na één jaar zullen beide opleidingsprofielen worden geëvalueerd en zal er één minimale duurtijd worden vastgelegd. De duurtijd van een opleiding is afhankelijk van een aantal factoren zoals de kwaliteit van het aanbod, de intensiteit van het aanbod, het al dan niet taakgericht werken, of de aanwezigheidsgraad van cursisten.

Er werden nu pas, in het kader van de modularisering van de basiseducatie, doelen vastgelegd voor het basisniveau NT2.

Intussen is duidelijk geworden dat Onderwijs een behoeftedekkend aanbod basisniveau NT2 zal garanderen. Hiervoor wordt een stappenplan uitgewerkt.

Wat de bijkomende vragen van mevrouw Heeren betreft, heb ik haar eerste vraag al beantwoord. Wat haar tweede vraag over de autonomie van de onderwijsaanbieders betreft, kan ik stellen dat vanaf september 2003 voor de opleidingen NT2, ICT en rekenen, de modulaire structuur in de basiseducatie is ingevoerd. Ook in de Centra voor Volwassenenonderwijs wordt een aanzienlijk gedeelte van de opleidingen NT2 op modulaire wijze aangeboden.

Deze modulaire organisatie maakt het mogelijk de opleidingen op een flexibele wijze aan te bieden. Daarnaast wordt er enkel gewerkt op basis van door de Inspectie Volwassenenonderwijs goedgekeurde leerplannen en voert de Inspectie Volwassenenonderwijs in de Centra voor Basiseducatie en de Centra voor Volwassenenonderwijs doorlichtingen uit. Bij de doorlichtingen is het aanbod NT2 steeds een aandachtspunt.

Inzake de kwaliteitsbewaking worden voor NT2 dezelfde processen en procedures gevolgd als voor de andere studiegebieden van het volwassenenonderwijs.

De derde vraag ging over de mogelijkheden tot ondersteuning op het gebied van kwaliteit van het aanbod en specifieke vorming en begeleiding van lesgevers in het aanbod NT2. In de enveloppe die aan de Centra voor Basiseducatie wordt toegekend, zit een bedrag voor de verplichte bijscholing verrekend. Educatieve medewerkers in de basiseducatie moeten uiterlijk twee jaar na indiensttreding met de verplichte bijscholing starten.

In de bijscholing is een module NT2 opgenomen. In 2002 werden bijkomende middelen ter beschikking gesteld van de Centra voor Volwassenenonderwijs met een bestaand aanbod NT2 voor de navorming van lesgevers NT2. De maatregel wordt in 2003 herhaald. In 2002 werd een openbare aanbesteding uitgeschreven in verband met de ontwikkeling van testmateriaal en lesmateriaal voor het basisniveau 1.1. De opdracht werd toegekend aan het Steunpunt NT2 en omvat de evaluatie, verbetering en aanvulling van de cognitieve vaardigheidstest, de COVAAR-test, de ontwikkeling van voorbeeld-

Vanderpoorten

toetsen richtgraad 1.1 NT2, de ontwikkeling van remediëringsoefeningen richtgraad 1.1 NT2 en de ontwikkeling van luisteroefeningen richtgraad 1.1 NT2.

Het testmateriaal en het lesmateriaal worden tegen augustus 2003 ontwikkeld, zodat alles vanaf volgend schooljaar kan worden gebruikt. In het kader van de deskundigheidsbevordering van lesgevers NT2, worden in het najaar 2003 navormingssessies met betrekking tot het gebruik van de voorbeeldtoetsen voor de Centra voor Basiseducatie en de Centra voor Volwassenenonderwijs georganiseerd. Deze navormingssessies worden georganiseerd door het Steunpunt NT2 en gefinancierd door het departement Onderwijs. Er werd reeds een nieuwe openbare aanbesteding uitgeschreven voor de ontwikkeling van test- en lesmateriaal voor richtgraad 1.2. Dit materiaal zal op 1 maart 2004 worden opgeleverd.

De invoering van de modulaire structuur maakt de organisatie van een flexibel aanbod mogelijk. Zowel in de CBE's als in de CVO's zijn er meerdere instapmomenten per jaar, zijn er dag- en avondcursussen en is er een intensief, een semi-intensief of een niet-intensief aanbod. In het inburgeringsdecreet wordt bepaald dat een nieuwkomer binnen de 3 maanden na aankomst moet starten met een inburgeringstraject. Dit moet ook mogelijk zijn voor nieuwkomers in mei of juni.

Wat de basiseducatie betreft, is de organisatie van een zomeraanbod decretaal mogelijk, ook al werken de meeste CBE's op basis van schooljaren. Wat het OSP betreft, is een decretale aanpassing noodzakelijk. Een dergelijk voorstel werd in het verleden reeds gedaan, maar tijdens de syndicale onderhandelingen werd het geschrapt.

Een andere mogelijkheid is het ter beschikking stellen van projectmiddelen voor de organisatie van een zomeraanbod dat, met medewerking van de personeelsleden die hiertoe bereid zijn, tijdens de vakantieperiode NT2 kan worden aangeboden. Het is duidelijk dat regulier onderwijs inrichten tijdens de vakantieperiode ernstig wordt bemoeilijkt door de algemene vakantieregeling voor het personeel. Contractueel onderwijs biedt hier echter een mogelijke oplossing. Het initiatief daartoe moet komen van de inrichter van het onderwijs.

Op het niveau van richtgraad 1.1, het basisniveau, wordt er nog geen onderscheid naar leerperspectief gemaakt. Op het niveau van het vervolgaanbod is er differentiatie naar sociale, educatieve of professionele redzaamheid mogelijk.

De werkingskosten, waaronder infrastructuurkosten, zitten enerzijds verrekend in de globale enveloppe die wordt toegekend aan de CBE's, en anderzijds in de gederfde inschrijvingsgelden die aan de CVO's worden terugbetaald. Voorzien in de materiële mogelijkheden voor het onderwijs behoort tot de autonomie en de verantwoordelijkheid van de inrichter van het onderwijs.

In 2004 zal de werking van de Huizen van het Nederlands worden uitgebreid naar heel Vlaanderen. Er werd een timing vooropgesteld.

De spreiding van de Huizen van het Nederlands wordt geënt op de reorganisatie van de onthaalbureaus. Dat gebeurt op basis van acht administratieve eenheden : één per provincie en daarnaast één in de steden Antwerpen, Brussel en Gent. Verder wordt er gewerkt met bijkomende vestigingsplaatsen. Het huidige projectjaar, met zeven experimentele Huizen van het Nederlands, loopt af op 30 november 2003. Vanaf december 2003 tot en met augustus 2004 zal er een tweede experimentele fase lopen, namelijk het voortzetten van de werking van de zeven bestaande Huizen van het Nederlands. Na het eerste jaar van werking, van september 2003 tot augustus 2004, zullen deze zeven Huizen van het Nederlands grondig worden geëvalueerd. Vanaf september 2004 zal de werking van de Huizen van het Nederlands worden uitgebreid naar de rest van Vlaanderen.

Verder bestaat er in de meeste regio's een vorm van gestructureerd NT2-overleg. In afwachting van de uitbreiding van de Huizen van het Nederlands kunnen de onthaalbureaus bij dit NT2-overleg worden betrokken, voor zover dit nog niet het geval is.

In het kader van het Besluit van de Vlaamse regering met betrekking tot de Huizen van het Nederlands werd bepaald dat het afsprakenkader NT2 geactualiseerd en geformaliseerd moet worden voor de start van het project in september. Er werd daarom een werkgroep opgericht in de context van de DIVA, met als taak een voorstel van geactualiseerd afsprakenkader te maken.

In deze werkgroep zijn de volgende partijen vertegenwoordigd : het departement Onderwijs, de VDAB, het VIZO en het departement Welzijn. Hun voorstel wordt op dit ogenblik afgerond en zal vervolgens ter goedkeuring worden voorgelegd aan de betrokken ministers. De samenwerking tussen

Vanderpoorten

de Huizen van het Nederlands, de onthaalbureaus en de taalaanbieders in verband met het taaltraject van de anderstalige nieuwkomers is een onderdeel van dit voorstel van geactualiseerd afsprakenkader.

In de modulaire structuur van de basiseducatie zal in de volgende attestering worden voorzien : een deelcertificaat na richtgraad 1.1 en een certificaat na richtgraad 1, dat wordt uitgereikt na richtgraad 1.2. Deze mogelijkheid van attestering in de basiseducatie moet nog decretaal worden verankerd. Aangezien de modulaire structuur van de basiseducatie en van het OSP op basis van het Europees referentiekader werd opgebouwd, is de aansluiting van het OSP op de basiseducatie verzekerd.

Op dit ogenblik beschikt het departement Onderwijs niet over gegevens in verband met het profiel van personen op de wachtlijsten NT2. In september 2003 zullen de zeven experimentele Huizen van het Nederlands hun werking opstarten. Het gaat hier om de Huizen van het Nederlands in Antwerpen, Aalst, Brussel, Gent, de Kempen, Mechelen en Sint-Niklaas. Reeds in oktober 2003 moeten deze Huizen van het Nederlands over het verloop van de eerste inschrijvingsperiode rapporteren aan het departement Onderwijs. Uit deze rapportage kunnen gegevens in verband met het aantal en het profiel van de personen op de wachtlijsten NT2 worden gedistilleerd.

De aansluiting van het vervolgaanbod op het basisniveau is gegarandeerd. Zowel de basiseducatie als het OSP werken binnen de modulaire structuur op basis van het Europees referentiekader. Wat de afstemming van het vervolgaanbod bij de VDAB op het basisniveau betreft, werd volgende afspraak gemaakt : alle aanbieders van NT2 zullen in de toekomst werken op basis van een veralgemeend gebruik van het Europees referentiekader en een veralgemeende invoering van de modulaire structuur. Dit houdt in dat het vervolgaanbod dat door VDAB wordt georganiseerd, onmiddellijk aansluit bij het basisniveau NT2, richtgraad 1.1. Het beginniveau van het vervolgaanbod dat door de VDAB wordt georganiseerd, is met andere woorden gelijk aan het eindniveau van het basisaanbod NT2.

De VDAB is ook partner van de Huizen van het Nederlands. Op lokaal niveau moeten de verschillende partners van de Huizen van het Nederlands in overleg afspraken maken over de organisatorische afstemming van het aanbod NT2.

De Huizen van het Nederlands vervullen de rol van overlegplatform tussen de verschillende partners. Zoals reeds vermeld, kan deze afstemming in de regio's waar er nog geen Huis van het Nederlands operationeel is, gebeuren binnen het lokaal NT2-overleg.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is duidelijk dat u voor een enorme opdracht staat en dat de tijd dringt. U gebruikt in uw antwoord nogal vaak de futurum simplex. Ik vraag me af wanneer we hierover in de futurum exactum zullen spreken. Ik kijk dus met veel belangstelling uit naar wat dit alles in de praktijk zal betekenen.

We spreken hier over een kwetsbare groep en over mensen die zich niet altijd in de beste omstandigheden voor die groep engageren.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben er zeker van dat dit antwoord ook door de sector grondig zal worden gelezen. Het gaat om een belangrijke problematiek en dus is ook uw antwoord belangrijk.

Wie volgt deze problematiek op binnen het departement Onderwijs ?

Minister Marleen Vanderpoorten : De opvolging gebeurt door een cel binnen de administratie Permanente Vorming.

Mevrouw Veerle Heeren : In verband met de minderjarige nieuwkomers is er toch wel een probleem. Op het ogenblik dat de periode van 3 maanden is afgelopen, is er een overheveling naar de CLB's en die moeten in de opvang voorzien. Heb ik iets gemist in uw antwoord ?

Minister Marleen Vanderpoorten : Het is mogelijk dat er niets in het antwoord stond over minderjarige nieuwkomers, maar er is in een aparte regeling voor de anderstalige nieuwkomers voorzien in enkele besluiten. Er zijn verschillen in deze regeling voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs. Ik denk niet dat er in dat verband nog problemen zijn.

Op een bepaald ogenblik waren er problemen omdat de toevloed zo groot was, maar sinds enige tijd zijn die problemen kleiner geworden. Ik krijg

Vanderpoorten

nog weinig klachten van scholen die specifiek met die groep worden geconfronteerd.

Scholen die reeds een aantal jaren anderstalige nieuwkomers opvangen, hebben ook voor de volgende jaren reeds de bevestiging gekregen dat ze daarmee kunnen doorgaan. Ze zijn dus reeds op de hoogte gesteld, terwijl ze vroeger altijd langer moesten wachten.

Mevrouw Veerle Heeren : Het blijft toch een feit dat de onthaalbureaus voor volwassenen blijkbaar een heel jaar aan begeleiding doen, terwijl dat voor de minderjarigen geen volledig jaar duurt.

Minister Marleen Vanderpoorten : Dat is iets wat we van zo nabij mogelijk proberen op te volgen. In het begin was dit ook een discussiepunt in het inburgeringsdecreet, omdat men inderdaad de neiging had om zich uitsluitend op volwassenen te richten, terwijl het voor het departement Onderwijs net belangrijk was dat die link met de minderjarigen en met de scholen werd gelegd. We proberen dat in elk geval van heel nabij op te volgen. Mochten er problemen worden gesignaleerd, dan zal ik daarover contact opnemen met de bevoegde collega-ministers. Ik denk echter dat we handelen op de manier die van ons wordt verwacht.

Mevrouw Veerle Heeren : Tot slot wil ik nog een detailvraag stellen, waarbij ik een beetje chauvinisme aan de dag leg. Bij de opsomming van de Huizen van het Nederlands heb ik niets gehoord over Limburg. Ik vind dat nogal eigenaardig omdat er daar zoveel nieuwkomers zijn.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik heb reeds gezegd dat het in de toekomst de bedoeling is in elke provincie en in de drie grote steden één Huis van het Nederlands te hebben. Er zal er dus ook een komen in Limburg. Op dit moment is de situatie in West-Vlaanderen en in Limburg inderdaad nog niet optimaal.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Ik wil het nog even hebben over die minderjarige nieuwkomers die op een specifieke manier opvang krijgen in het basisonderwijs. Ik heb hierover onlangs een vraag gesteld en heb toen een document meegegeven aan uw kabinetschef. Er doet zich daar toch wel een probleem voor op het terrein. Ik had begrepen dat de kabinetschef het een en het ander zou uitspitten en verduidelijken.

Minister Marleen Vanderpoorten : Dat is ook gebeurd. We hebben met de administratie afgesproken dat er een continuïteit zou zijn in het toekennen van lesuren voor een bepaalde periode, namelijk 3 jaar. Men wilde eerst echter nog even nagaan welk minimumaantal anderstalige nieuwkomers men over een periode van 2 jaar in aanmerking zou nemen. Daarna zou men dan aan de scholen kunnen zeggen welk pakket lesuren hen is toegekend en dus gegarandeerd is voor de volgende 3 jaar. Dat is de oplossing waaraan wordt gewerkt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de stand van zaken van de zorgkundigen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Cleuvenbergen tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de stand van zaken van de zorgkundigen.

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het is niet de eerste keer dat ik hier vragen stel over de stand van zaken inzake de zorgkundigen. Uit uw antwoord op mijn vraag om uitleg van 3 april 2003 bleek dat de federale minister u niet op de hoogte had gebracht van het feit dat de adviezen voor de praktische uitvoering van de regeling voor zorgkundigen toen voorlagen. U zei toen ook dat de federale minister van Volksgezondheid wel reeds in 2002 contact had opgenomen met het departement Onderwijs om te weten hoe dit systeem van zorgkundigen in de toekomst zou kunnen functioneren.

U zei eveneens dat het in Vlaanderen onmogelijk was om te voorzien in tweejarig onderwijs na het secundair onderwijs, in tegenstelling tot wat de sector zelf aanvankelijk wilde. Het systeem in Vlaanderen houdt in dat opleidingen na het secundair onderwijs ofwel 1 jaar, ofwel minstens 3 jaar duren. Eenjarige opleidingen kunnen worden gevolgd na het secundair beroepsonderwijs en horen dan eigenlijk bij de derde graad. In het hoger onderwijs duren de opleidingen altijd minimum 3 jaar. U hebt dus reeds in 2002 het signaal gegeven aan de federale minister dat men moest opteren voor een sys-

Van Cleuvenbergen

teem van 1 jaar. U hebt toen blijkbaar ook het advies gegeven de zorgkundigen te laten samenvallen met een zogenaamd zevende specialisatiejaar voor studenten die de richting verzorging hebben beëindigd.

Ik heb vernomen dat het dossier is afgewerkt, mevrouw de minister, hoewel ik daarvan geen bewijs op papier heb. Ik heb via allerlei informele kanalen vernomen dat het advies van de Raad van State over het voorstel er is. Dat zou deze week worden gepubliceerd. Het lijkt me toch belangrijk dat hierover duidelijkheid komt, omdat het implicaties kan hebben voor volgend schooljaar. Het zou ook kunnen dat dit niet ingaat vanaf volgend schooljaar en dat zou ik persoonlijk nog steeds het beste vinden, ook omwille van de motie die in dit parlement werd goedgekeurd en die inhield dat er in de vakantie geen nieuwe regelingen meer kunnen ingaan.

Ik wilde graag het volgende weten, mevrouw de minister. Bent u ondertussen betrokken bij de verdere concretisering van de voorstellen met betrekking tot de zorgkundigen ? Heeft dit impact op de organisatie van het onderwijs volgend schooljaar ? Zo ja : hoe worden scholen en leerlingen hiervan op de hoogte gebracht ? Hoe worden leerkrachten begeleid, zowel inzake leerinhouden als inzake de organisatie van praktijkvakken en stages ? Zo neen, hebt u nog contacten gehad met de federale minister of met de diensten bevoegd voor volksgezondheid over de evolutie in dit dossier en over de mogelijke gevolgen op middellange termijn voor het secundair onderwijs, het modulair onderwijs en het levenslang leren ?

Ik herinner me de discussie die we hierover de vorige keer hebben gevoerd. Er werden ook vragen gesteld, die ik spijtig genoeg niet heb gehoord, in verband met studenten van het buitengewoon onderwijs. Bij al de niveaus die er bestaan in de zorgberoepen, denk ik dat men al te vaak vertrekt vanuit het verlagen van de drempel tot die beroepen. Het begrip zorgkundige werd eigenlijk ingevoerd voor het zogezegd toegankelijk maken van verpleegkundige handelingen voor mensen met een lager niveau, terwijl zorgkundige in mijn ogen voor mensen met een diploma verzorging een hefboom kan betekenen om hogerop te raken. Daarom denk ik dat dit belangrijk kan zijn voor de toekomst. Het moet alleszins duidelijk zijn dat elk niveau moet leiden tot een eindterm en toegang moet geven tot een beroep. Ik denk dus dat zorgkundigen in deze in de eerste plaats belangrijk zullen zijn.

Als dat inderdaad via een zevende jaar verloopt, dan wil ik nog iets weten. We hebben een zevende jaar kinderzorg. Mensen die deze opleiding hebben gevolgd, zouden de titel zorgkundige echter niet kunnen krijgen. Dat maak ik tenminste op uit de leerinhouden van de leerplannen kinderzorg en uit de federale adviezen in verband met het voorstel van KB. Ik had graag hierover enige duidelijkheid gekregen.

De belangrijkste vraag is echter of deze regeling in Vlaanderen reeds vanaf volgend schooljaar zal worden ingevoerd of pas op iets langere termijn.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Tot op heden heb ik van de betrokken federale autoriteiten nog steeds geen formele beslissing ontvangen over de nieuwe functie van zorgkundige. Specifiek voor onderwijs is het nochtans cruciaal te weten of het voorstel om de overeenkomstige opleiding te rangschikken als een zevende specialisatiejaar van het beroepssecundair onderwijs is aanvaard en te weten welk het vastgelegde beroepsprofiel is.

In functie van tewerkstellingsperspectieven werd destijds ook aan het kabinet Volksgezondheid de expliciete vraag gesteld of het opportuun is het aanbod aan opleidingsinstellingen al dan niet te beperken en hoe de verhouding moet worden ingeschat ten opzichte van het reeds bestaand specialisatiejaar thuis- en bejaardenzorg alsook kinderzorg.

Van zodra over al deze elementen uitsluitsel wordt bekomen, kan een opleidingsprofiel worden opgesteld, dat de basis vormt voor de leerplannen die de inrichtende machten of hun representatieve verenigingen zullen ontwerpen. Ten tweede, de noodzakelijke reglementaire initiatieven kunnen worden genomen, meer bepaald de integratie van de opleiding in de regelgeving op het secundair studieaanbod en in de regelgeving op het pakket uren-leraar. Ten derde kan de programmatieprocedure worden opgestart binnen die scholen die de opleiding wensen aan te bieden, conform de bepalingen opgenomen in het decreet van 14 juli 1998. Ten vierde, kan het ontstaan van een nieuwe opleiding in de zorgsector worden verrekend in het geheel van gebruikelijke initiatieven die op het vlak van studiekeuze en leerlingenoriëntering worden opgezet. Vanuit onderwijs wordt 1 september 2004 vooralsnog beschouwd als haalbare datum voor oprichting van de opleiding zorgkundige.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Ik dank u voor uw antwoord, mevrouw de minister, vooral omdat er blijkbaar nog geen haast bij is. Dat zou zeer slecht zijn voor de sector en voor de kwaliteitsbewaking. Er komen overgangsmaatregelen voor de mensen die het diploma al gehaald hebben en voor degene die nu deze studie volgen. Er waren al voorstellen van overgangsmaatregelen geformuleerd. We moeten er heel alert op toezien of dit wel haalbaar is voor de mensen die dat diploma al gehaald hebben. Ik zal dit in het volgende schooljaar verder opvolgen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 12.30 uur.*